

ПРОТОКОЛ № 83
от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка
на Гражданския съвет към ВСС, проведено на 17.06.2022 г.

Днес, 17 юни 2022 г., петък, от 9:30 ч. в Пресцентъра на ВСС в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе дистанционно заседание чрез видеоконферентна връзка на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагьозова – съпредседател на Гражданския съвет от НПО, председател на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Светла Дерменджиева – представител на Асоциация „ФОРУМ“, упълномощена за днешното заседание да представлява Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, Българската асоциация на съдиите по вписванията и Клуб – Журналисти срещу корупцията;

Г-н Владимир Първанов – председател на Асоциацията на българските административни съдии;

Г-жа Кристина Найденова – представляващ на Асоциацията на оценители, вещи лица и експерти, упълномощена за днешното заседание да представлява Съдебно-счетоводните експерти в Р България;

Г-жа Павлина Желязкова – представител на Българската асоциация на вещите лица и експертите;

Г-жа Пенка Иванова - Велинова – председател на Българската съдийска организация;

Г-жа Венета Желева – член на УС на Камарата на независимите оценители в България;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България, упълномощен за днешното заседание да представлява Асоциацията на прокурорите в България;

Г-н Александър Николов – председател на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Адв. Емил Георгиев – председател на УС на Сдружение „Обединение на свободните адвокати;

Г-н Николай Михайлов – председател на Съюза на младите юристи;

Писмено становище и въпроси по темите от дневния ред представиха:

Г-жа Богдана Лазарова – председател на сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“;

Г-жа Мила Георгиева – председател на Центъра за приложно-правни изследвания и практики.

Гости на заседанието:

Г-жа Мариета Райкова – председател на Специализирания наказателен съд;

Г-н Пламен Панайотов – зам.-председател на Специализирания наказателен съд;

Г-жа Валентина Маджарова – административен ръководител на Специализираната прокуратура;

Г-жа Величка Томова – председател на Сдружението на одиторите в публичния сектор (СОПС).

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-н Тихомир Димитров – главен секретар на Висшия съдебен съвет, онлайн;

Г-ца Тони Виткова – експерт на ГС към ВСС, сектор „Връзки с обществеността“;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, главен специалист в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

Заседанието протече при следния предварително обявен дневен ред:

1. Обществено обсъждане на резултати от извършени проверки, тенденции, изводи и препоръки, вкл. за одобряване на правната рамка в доклад на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства за 2021 г.;

<https://www.nbkrsr.bg/media/2919/%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%B5%D0%BD-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B1%D0%BA%D1%81%D1%80%D1%81-%D0%B7%D0%B0-2021-%D0%B3.pdf>

Вносител: Асоциация „ФОРУМ“

Докладчик: Пламен Колев, председател на НБКРСР и екип от членове и експерти на Бюрото

2. Преюдициално запитване до Съда на ЕС по дело № 1055/2022 г. на Специализирания наказателен съд: Обсъждане на значението му за правната сигурност и закриването на органите на специализираното правосъдие в България;

Вносител: Българска съдийска асоциация

Докладчик: съдия Мариета Райкова, председател на Специализирания наказателен съд и съдия Пенка Велинова, зам.-председател на Специализирания наказателен съд

3. Представяне на основни аспекти и дебат по:

3.1 „Европейската прокуратура и бюджетът на съдебната власт“ - Становище на Асоциация „ФОРУМ“ по ЗИД на ЗСВ, вх. № 47-202-01-25 от 27.05.2022 г. на НС <https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/164185>

3.2 Становище на Асоциация „ФОРУМ“ по Конституционно дело № 9 от 2022 г., образувано по искане на главния прокурор на РБ, във връзка със закриването на СНС, АСНС и съответните им прокуратури <https://www.constcourt.bg/bg/Cases/Details/616>

Вносител: Асоциация „ФОРУМ“

Докладчик: Мария Карагъзова, председател, Асоциация „ФОРУМ“

4. Обсъждане и гласуване по постъпила регистрационна форма на членство в Гражданския съвет към ВСС на Сдружение на одиторите в публичния сектор (СОПС);

Вносител: Сдружение на одиторите в публичния сектор

Докладчик: Величка Томова, председател, СОПС

5. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добро утро на всички, предлагам да започнем заседанието.

Уважаеми колеги, по т. 1 от дневния ред аз съм носител и докладчик по темата. В предходното заседание на ГС към ВСС с представителя на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (НБКРС) се уточнихме, че когато излезе техния Годишен доклад и бъде публикуван на 31 май на страницата, за дейността на Бюрото през 2021 г., те ще се включат и ще участват в обществен дебат по доклада. Тъй като те не желаеха тогава да се обсъжда доклада, а говорихме за проблемите, които ще възникнат със СРС-та, свързани със закриването на специализираните органи на правосъдие, се уговорихме да следващо заседание, след 31 май, да дойдат тук и да имаме обществен дебат по този доклад. Аз говорих с председателя – Пламен Колев, още на 1-2 май, той потвърди, че ще дойде на 17 юни, но вчера вечерта ние получаваме писмо, че те остават на наше разположение за бъдещо сътрудничество и взаимодействие по въпроси, свързани с дейността по Закона на СРС-та и защита правата и свободите на гражданите. Те предлагат възникналите въпроси относно дейността на Бюрото през 2021 г. да бъдат изпратени на адреса им.

Тази точка в дневния ред съм я предложила, защото изрично съм се уговорила с председателя на НБКРС, че ще дойдат. Да задаваш въпроси писмено и да отговаряш писмено, не е обществен дебат. Освен това през 2019 г. с Акт № 117 на ГС към ВСС, двете институции – ГС към ВСС и НБКРС, взеха решение за установяване на дългосрочно партньорство с цел осигуряване на механизъм за гражданско участие във формирането и изпълнението на политики и мониторинг на правоприлагането в областта на използването и контрол на СРС в Р България. Това е още едно основание, т. е. ние си имаме рамково споразумение специално между

НБКСРС и ГС към ВСС. Тази реакция се получи след като изпратихме конкретни въпроси, които бяха зададени от една от организациите в Граждански съвет – Академия за изследвания в сигурността и отбраната, към НБКСРС във връзка с доклада. Тези въпроси бяха на Богдана Лазарова към тях във връзка с констатациите, които те правят в доклада си за 2021 г.

Писмото е подписано от главния секретар, а не от членовете на Бюрото. Вчера се свързах по телефона с г-н Колев, казах му какво става и че съм доста изненадана, защото до четвъртък имахме уговорка да дойдат на място. Неговият отговор е, че колективния орган е взел решение днес да няма обществено обсъждане в Гражданския съвет и то да се отложи.

В тази връзка, предлагам следния текст за акт на ГС към ВСС по т. 1 от дневния ред, който да гласуваме:

„- ГС изразява негативното си отношение към отказа на членовете на НБКСРС да участват в обществените дебати по въпроси, поставени му, във връзка с доклада за дейността на Бюрото за 2021 г., както от организации-членове на Гражданския съвет, така и от представители на медиите.

- ГС отправя препоръка към Бюрото, в качеството му на независим държавен орган за защита правата на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС-та, да не възпрепятства едностранно диалогът с гражданското общество, създавайки по този начин предпоставки за формиране на обществено недоверие към неговата работа като цяло и в частност за 2021 г., в рамките на която един от петимата членове на Бюрото е санкциониран по глобалния антикорупционен закон „Магнитски“, заедно с Васил Божков и Делян Пеевски.

- ГС отправя препоръка към Бюрото да преразгледа практиката си да не участва със свои становища в обществените обсъждания по законопроекти, които касаят и въпроси свързани с разрешаване, прилагане и използване на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез тях, както и защита правата на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС-та. Такива за 2021/2022 г. са Законите за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, свързани с дейността на делегираните европейските прокурори, закриването на органите на специализираното правосъдие в България, по които остават редица неясноти по отношение на СРС-та.

Актът да се предостави за сведение на: Пленума на ВСС, НБКСРС и медиите.“

Заповядайте, г-н Първанов.

ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ: Колеги, може би и вашето мнение е добре да се чуе, но приложението за закона „Магнитски“ към момента е малко спорно на територията на Р България.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, това обаче касае прилагането му на територията на България.

ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ: Дали е удачно в официално изявление на Съвета да се включва!?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това всъщност е санкция на правителството на САЩ, на територията на САЩ тя си действа. На територията на България – нали имаше опит да се направи български вариант на закона „Магнитски“, който във ВАС падна.

ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ: За сега няма.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото българската изпълнителна власт присъедини и други лица, освен тримата посочени. Това са две различни неща.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Имаше наличие на индивидуални административни актове, за които ВАС прие, че са .../шум в залата/..., т. е. онова съставяне на списъци е без правно основание, от служебното правителство миналата година.

/Говорят едновременно./

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Аз бих поддържал, подкрепил така формулирания акт от Мария Карагъзова с включване на текста „Магнитски“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: 2021 година, е особено важна за Бюрото, в която те трябва да са проактивни и да работят за общественото доверие в своята работа, именно защото през 2021 г. хората бяха информирани, че наред с Васил Божков и Делян Пеевски е споменато третото лице – член на Бюрото, санкционирано по Закона „Магнитски“. Ние искаме да работим с тях в тази посока и те се съгласиха.

ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ: Тази декларативна покана е прекрасна, страхотна е. Но както прецените, всеки си има виждане.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: За мен съществена част от предложената текстовка на акта на ГС към ВСС е в призоваването за активно участие, да не „бягат“ от дебат и да не избягват отговори на въпроси, които са им зададени – това е фокуса, това е центъра.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно така – съответно по доклада. Те се страхуват да не им се задават въпроси встрани от дневния ред, каквито миналия път в заседанието хора се опитаха да поставят по доклада за дейността на Бюрото за 2021 г. Затова им отговорих, че на следващо заседание ще имаме точка, която ще е единствено за доклада. Мисля, че за доверието към тяхната институция е важно те да участват, за тяхно добро е. В момента те се капсуловат, затварят се и създават усещане за непрозрачност, т. е. какво има да се крие!? В крайна сметка те съществуват с цел – както е ясно публикувано на сайта им, за защита правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразно използване на СРС – това е тяхна основна функция.

ОТ ЗАЛАТА: Да. Насила не можем да ги накараме. Имаме решение за сътрудничество. Не може ли да се перифразира текста.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Предлагам да бъде по следния начин: „ГС отправя препоръка към Бюрото, в качеството му на независим държавен орган за защита правата на гражданите срещу незаконосъобразното използване на СРС-та,“ – това съм го взимствала от сайта им, „да не възпрепятства едностранно диалогът с гражданското общество, създавайки по този начин предпоставки за формиране на обществено недоверие към неговата работа като цяло

и в частност за 2021 г., в рамките на която един от петимата членове на Бюрото е санкциониран по глобалния антикорупционен закон „Магнитски“, заедно с Васил Божков и Делян Пеевски.“ – тук не изброявам кои са другите лица.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Може би точка до „като цяло“ – без частността.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, който иска да е пълният текст със санкцията по Закона „Магнатски“ на член на Бюрото, нека да гласува със „за“.

Гласуване: „за“ – няма, „въздържал се“ – 1 глас, „против“ – 13 гласа.

Не се приема.

Гласуваме втория вариант – без текста със закона „Магнитски“, съкращения.

Гласуване: „за“ – 13 гласа, „въздържал се“ – 1 глас, „против“ – няма.

Приема се.

ОСА гласуват с „въздържал се“. ЦППИП и АИСО участват със становища по темата, но те са в под формата на въпроси.

Приключваме т. 1 от дневния ред.

Преминаваме към т. 2 – преюдициално запитване до Съда на ЕС по дело № 1055/2022 г. на Специализирания наказателен съд (СпНС): Обсъждане на значението му за правната сигурност и закриването на органите на специализираното правосъдие в България, вносител е Българска съдийска асоциация (БСА). Автор на запитването е съдия Пенка Велинова – зам.-председател на СпНС, тя е тук и ще представи основните акценти в запитването и неговата цел, както и какво следва оттук нататък, след като то е факт. Всъщност очаквахме да има съобщение на сайта на съда – г-жа Райкова, председател на съда, също е тук – днес ще го направите или скоро.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За мен няма проблем да го обявя, всъщност аз съм го обявила преди повече от месец в съдебна зала, че ще изготвя такова запитване пред страните по дело – прокурор от Специализираната прокуратура, подсъдим и съответно защитника му.

Защо се стигна до това преюдициално запитване и защо го поставяме на обсъждане днес в ГС към ВСС. Аз съм автор на запитването като съдия в СпНС, то е направено по конкретно дело. В същото време съм член на БСА и затова го докладвам тук като представител на Асоциацията.

Как се стигна до това запитване. Стигна се по конкретно дело след приемане на ЗСВ, с който се закриват СпНС – знаете всички в каква процедура и с какви мотиви се прие този закон. По това дело подсъдимият поиска отвод на мен и на целия СпНС. По това са две обстоятелства – едното няма нищо общо с днешния доклад, касае дело, което води срещу СпНС. Такива случаи имаме много.

Второто основание, на което поиска отвод на мен и на съдиите от целия СпНС е за това, че законодателят със закон ни е закрил като орган на съдебната власт. По принцип това би било малко странно основание за искане на отвод, но в конкретния случай, тъй като се разви

процедура, в която съдиите на СпНС бяхме подложени на доста сериозна атака от страна на изпълнителната и законодателната власт, аз наистина имам съмнение какво трябва да произнеса в случая. Защото, включително и в нашите официални становища по въпроса сме изразили становище, че всъщност с този закон се засяга независимостта на съдебната власт, в частност на конкретния орган – СпНС, съответно се проявява акт на дискриминация по отношение на съдиите. Затова аз в случая и след всичко, което се случи публично пред страните по делата и пред цялото българско общество, не съм сигурна, от гледна точка на обективния подход, когато трябва да се обсъди дали има основания за отвод на един съдебен орган, дали всъщност ние трябва да продължим изобщо да разглеждаме тези дела и съответно дали това не крие риск за актовете, които ще бъдат поставени по тези дела, които се гледат в този орган на съдебната власт след приемането на закона. Защото това си е вече официално приет закон, макар и да е отложено закриването на съда.

Ще ви прочета точно как съм формулирала въпросите, тъй като в тях е есенцията на запитването и накратко ще ви обясня защо смятам, че има проблем при закриването на съд в такава процедура с такива мотиви.

Първият въпрос е, че следва ли чл. 2, чл. 6, § 1 и 3, чл. 19, § 1, ал. 2 от Договора за Европейския съюз (ЕС) и чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС да се тълкува в смисъл, че се накърнява независимостта на съд, който е закрит с приетото изменение на Закона за съдебната власт (ЗСВ) – цитирала съм Държавен вестник, и чието изпълнение е отложено, но съдиите следва да продължат разпределените им до тази дата дела, както и да продължат да разглеждат след тази дата делата на същата институция, по които са провели разпоредително заседание, при положение, че мотивите за закриване на съда са: че така се гарантира конституционният принцип за независимост на съдебната власт и защитата на конституционните права на гражданите, както и не са изложени надлежни аргументи какви факти водят до извод за нарушаване на тези принципи.

Вторият въпрос, който съм формулирала, е: трябва ли посочените разпоредби от правото на ЕС да се тълкуват в смисъл, че не се допускат национални разпоредби, като посочените в ЗСВ, които водят до пълното закриване на самостоятелен орган на съдебната власт в България с посочените мотиви и до преместване на съдиите, включително и на съдебния състав, разглеждащ конкретното дело от тази юрисдикция, в различни съдилища, включително и в такива с голяма отдалеченост от мястото, където правораздават понастоящем, на територията на цялата страна без предварителна конкретика за съответното населено място, без съгласие на съдиите и при законодателно предвидени само за тези магистрати ограничения относно максималния брой от тях, които могат да бъдат преназначени в един орган на съдебната власт.

И третият въпрос: ако това е така, в смисъл ако действително не се допускат такива разпоредби и с оглед предимството на правото на Съюза, какви следва да са процесуалните действия на магистратите от закриваните съдилища, какви биха били последиците за

процесуалните произнасяния по делата на закриваните юрисдикции, които следва да довършат и за крайните актове по тях.

Защо съм направила това запитване. Първо, основният ми аргумент е мотивите за закриване на съда. За мен изискването да се мотивира един закон не е формално и когато един акт има мотиви и в тези мотиви, както и в оценката за въздействие, следва да се изложат обстоятелствата, които налагат да се извърши тази промяна. Когато се касае за закон, който касае архивиране на съдебната власт, трябва да се съобразяват принципите за независимост на съдебната власт и разделение на властите. Т. е. в случая мотивите съвсем не са без значение, още повече, че самият закон предвижда, че закон, който не е придружен с мотиви и оценка за въздействие не се разглежда. Аз през цялото време съм твърдяла, че закона всъщност няма мотиви, тъй като мотивите са несериозни, вътрешно противоречиви, в тях са изложени факти, които не отговарят на истината и информация, която е манипулативно поднесена. Освен това бяха отхвърлени всички искания на съдебната власт да се направи някакъв експертен анализ, който всъщност да може в крайна сметка да ни даде възможност ние да представим пред обществото, че нашите възражения всъщност не са без основание. Защото в момента, в който законодателят прие този закон, с това всъщност той официализира своите твърдения, че съществуването на този съд нарушава принципите на независимост на съдебната власт и съществуването и работата му нарушават правата на гражданите. И то го направи без абсолютно никакви аргументи – това е моето лично мнение и нищо не може да го промени, тъй като аз познавам работата на съда, наясно съм с информацията, която беше поднесена в мотивите на законопроекта и съм наясно, че това не е така.

Но българските граждани, които са един външен наблюдател – между тях са и страните по нашите дела, те нямат тази информация, с която разполагам аз, те няма как да знаят, че възраженията на съдиите в СпНС, които бяха изложени в писмените им становища и в устните им становища по време на обсъждане на законопроекта, в никакъв случай не са без основание. Т. е. с приемането на този закон, се официализира към мотивите на законодателя – че съществуването на този съд нарушава независимостта на съдебната власт и нарушава правата на гражданите.

Сега стигаме до големия парадокс, че с приемането на този законопроект, с който бяха официализирани тези мотиви, в един момент законодателят възложи на същия този орган да продължава да образува дела, да продължава да разглежда дела, да довършва делата, на които е даден ход при положение, че самият законодател официализира мотивите, че този орган на съдебната власт нарушава независимостта на съдебната власт. И доколкото цитираните от мен разпоредби на Договора на ЕС и на Хартата за правата на гражданите, предвиждат, че всеки един гражданин има право неговото дело да бъде разгледано от независим и безпристрастен съд и че държавите – членки на ЕС са длъжни да осигурят правните средства, за да осигурят това право на гражданите. Дори да имам убеденост, че мога да разгледам тези дела и да установя акт

по същество предвидливо и според доказателствата по делото, от гледна точка на обективния подход при преценка на безпристрастността и независимостта на съда, това според мен не изглежда така за българските граждани и изобщо българското общество и страните по делата.

Какви са последиците от това, което създаде законодателят. Последиците са, че, както виждате, има направено искане за отвод, аз трябва да се произнесе по това искане, аз освен да кажа, че това, което е записано в законопроекта, не е вярно, което съм го твърдяла и при изслушванията в парламентарната комисия и което е официалното становище на съдилищата, аз няма какво друго да кажа. Но не знам доколко това е убедително за българското общество и не знам доколко един такъв акт по това дело, ако продължа да разглеждам това дело и ако постановя някакъв акт по същество, доколко това възражение на конкретния подсъдим не би бил уважен при една последваща инстанция. Знаете, че разглеждането на дело от съд, чиято независимост е накърнена, е съществен процесуален порок и всъщност това би могло да доведе до отмяна на акта – не казвам, че е задължително, но би могло да доведе до отмяна на акта и връщане на делото за ново разглеждане.

Това са последиците, които могат да възникнат, според мен, за конкретното дело и за всяко едно дело, което в момента се гледа в СпНС. Защото възражението за безпристрастност и независимост на органа, който е разгледал делото и е постановил присъдата, може да бъде направено не само пред конкретния съд. Да, искането за отвод, според НПК, се прави до начало на съдебното следствие, освен ако основанията не са били узнати на по-късен етап, но този срок не е преклузивен. Това възражение може да се направи във всеки един момент от наказателното производство до приключването на делото пред ВКС, да не говорим, че на това основание може да се иска и възобновяване на дело. За мен официализирането на тези мотиви, с които беше закрит СпНС и АСпНС, създава риск за абсолютно всички дела, които се разглеждат в момента в тези органи, които следва да бъдат довършени.

Затова в крайна сметка реших да направя преюдициалното запитване по конкретното дело, какъвто имах и повод да го направя – имах съмнение и преди това дали всъщност не трябва да направя такова преюдициално запитване. Но в случая с това искане за отвод, което господинът направи, като се позова – той каза буквално, като се изложат предвид аргументите по делото, което водя, той каза: „Освен това вас законодателят ви закри така, че искам отвод.“ И всъщност това доказва реално мнението, че се създаде огромно недоверие към правораздавателната дейност на този орган. Да не говорим за другата част от мотивите, които бяха устно споделени от депутатите по време на обсъжданията – знаете, че обсъжданията по време на приемане на един закон, те де факто представляват част от мотивите, с които се приема този закон, в който СпНС, АСпНС и прокуратурите бяха наричани: „бухалки на мафията“, „инквизиционен орган“, „порочно правосъдие“ – не си спомням всички останали класификации, поръчкови като цяло.

ОТ ЗАЛАТА: „Домът на СРС-та“. Отричат, но има записано.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Наистина имам сериозни съмнения дали изобщо трябва да продължим разглеждането на тези дела и се надявам, тъй като е пуснато миналата седмица това запитване до наш колега, който е направил множество преюдициални запитвания, има възможност по имейл да се изпраца. Изпратили сме го с приложенията – приложили сме всички стенограми от парламентарни обсъждания, от комисиите. Приложили сме нашите становища, приложили сме законопроекта – там е доста голямо. Обяснихме как са се изменяли мотивите на законопроекта, обяснихме как оценката за въздействието така и не беше обявена на сайта на Народното събрание – всъщност аз и до ден днешен не знам с каква оценка за въздействие беше приет този законопроект.

ОТ ЗАЛАТА: То няма. – Има, на общественото обсъждане имаше. – Но той беше друг. Самият законопроект, който се гласува, няма. – Това, което се гласува, няма. – То е нарушена процедурата, като цяло.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Като цяло, ние искахме – в едно от становищата си, да бъде качена и оценката за въздействие, и анализа за съответствие с правото на ЕС, но никой изобщо не ни отчете. Всъщност само мотивите бяха.

Отделно за квотите, много ме впечатли един цитат – не знам дали съм си го записала.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Аз мога да кажа какъв е цитата в допълнителните мотиви – защо някои, мисля, че от ПГ „Продължаваме промяната“, въвежда квоти, защото тези съдии, ако ги преназначим на едно място обесмисляме съдебната реформа. Това е буквалния цитат.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тъй като аз съм участвала в изготвянето на *.../шум в залата/...* до Конституционния съд (КС), там съм цитирала това нещо. Ако целта на съдебната реформа е магистратите от специализираните – това също съм го цитирала и в преюдициалното запитване, магистратите от специализираните съдилища да не бъдат преназначени в друг/други органи на съдебната власт – точно така беше посочено, аз наистина – не че се съмнявам, че това е една оценка на реформата, с оглед на всичко, което се случи, но това още повече засилва съмнението ми дали изобщо може да се продължи да се разглеждат тези дела. Щом целта на реформата е магистратите от специализираните съдилища да не бъдат преназначени в друг/други съдебни органи *.../шум в залата/...*

Това е като цяло преюдициалното запитване.

Какво ми е конкретното предложение към ГС към ВСС. Тъй като ние направихме предложение до законодателя да се помисли евентуално отлагане на самото закриване на съда, с един буферен период, в който да има възможност да предадем законосъобразно делата – само да се довършват дела и да се предават дела в този период, за да може всичко да се опише, да се изпрати където трябва и да премине по-гладко целия този процес, тъй като въпросът, който съм поставила засяга сигурността на всички актове, които евентуално биха постановени от съдиите от СпНС, мисля, че ако съдът допусне и разгледа това становище, ние ще имаме по-голяма яснота как трябва да процедираме оттук нататък по тези дела. Смятам, че *.../шум в залата/...* би

следвало да информираме законодателя, че удължаването на срока е необходимо и с оглед на това да се види дали Съдът на ЕС ще допусне това искане до разглеждане или съответно ще има някакво становище по него, тъй като това ще даде възможност на законодателя да оцени малко по-добре какви ще бъдат последиците от закриването на СпНС и АСпНС с тези мотиви.

Мисля, че такова отлагане би било добре, за да може да се произнесе Конституционния съд (КС), тъй като – не знам дали КС ще отмени целия закон, но в случай, че го отмени мисля, че би било добре, въпреки, че много бързае, да изчакаме произнасянето на тези институции. Би било добре да видим дали ЕС ще го приеме и как ще се произнесе по преюдициалното запитване, за да можем да оценим напълно какви са последиците от този закон преди да настъпят окончателно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, някой да има становище по тази точка.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Аз имам. Здравейте от мен на всички. В подкрепа на това, което каза съдия Велинова, искам да ви запозная с нещата как стоят от гледна точка на прокуратурата.

Знаете много добре, че прокурора освен държавен обвинител, той по Конституция има една друга, много основна функция, която разбира се е на път също да бъде отнета, защото не е удобна, а това т. нар. надзор за законност, защита правата на гражданите и на обществения интерес, като цяло. Упражнявайки тази функция аз смея да твърдя, че дори това преюдициално запитване е леко закъсняло, защото тези процеси, които текат в страната са с една малко по-голяма давност – почти вече 2 години. А няколко законопроекта – това е поредния, който успя в крайна сметка, но мотивите на предходните не бяха по-различни. А всъщност това е една голяма манипулация и тя не почива по никакъв начин на работата. Но това е тема на друг разговор, няма да ви отегчавам с това.

Важно е, обаче, да ви кажа, че прокурорите във всички европейски страни, които работят в сегмента организирана престъпност и корупция – държа да кажа и корупция, се свързана с мен чрез техните национални представители и те направиха това, защото Специализирана прокуратура (СП) от миналата година е избрана за Секретариат на организацията на Постоянната конференция на тези прокурори – това е нещо като НПО, но не съвсем, то е на друга плоскост. Тази организация съществува директно в изпълнение на чл. 31 от Конвенцията на ООН за трансграничната организирана престъпност и корупцията.

Та, прокурорите, които по принцип се събират не по-често от два пъти в годината, буквално всеки месец имат нуждата да се събират и да говорим – това го официализираме в протоколи. На 28 април излезнаха с нарочна декларация единодушно – държа да кажа, че нямаше нито един, който да е на друга позиция и всички бяха на мнение, категорично, че с този закон – защото на 28 април законът беше факт, този закон брутално противоречи на Конвенцията на ООН за трансграничната организирана престъпност и корупцията. Единствено поискаха от мен да им представя, да ангажирам доказателства кога е ратифицирана от

българската държава и дали е част, съобразно Конституцията и нашето право – разбира се това е сторено ... */шум в залата/*... от 2006 г., ние сме много щедри, „ларш“, на рецепиране на европейско и не само законодателство, но губи ни се – силната ни страна е приемането, по изпълнението ни няма никакви, и то противоречи пряко на чл. 9 – държа да ви кажа, на тази Конвенция и на една друга конвенция – Конвенция на ООН срещу корупцията, също е в пряко противоречие. Където мъдрият европейски и национален законодател, условно казано, е преценил, че действително тези хора – такива, като нас, не е нескромно, защото е такива като нас – говоря за съдиите и прокурорите от специализираните структури, които повдигат обвинения за такъв род престъпления, разбира се, че стават много уязвими и в момента, и в бъдеще. Това, което се случи, го доказва. Но това е не само в България – имало е такива процеси.

Колегите ми бяха изключително неприятно изненадани, когато разбраха, че за нас това е факт. Оказа се, че във всяка една държава, а такива процеси са протичали по една или друга причина, законодателят не го е правил, съобразявайки правото на ЕС най-вече и на актовете с международно значение, които трябва да се изпълняват. Нали, пак обръщам внимание – те не са с препоръчителен характер, те са със задължителен характер. И е много сложно – наложи се да ангажираме преводачи, които са на доста добро ниво, но в случая те самите бяха намерили Марияна Хил, която е призната в преводи на по-високо, дипломатическо ниво, да не би нещо в превода да е сгрешено. Но, за съжаление, ни се губят – казвам го, защото ме беше срам през цялото време, между другото, съвсем сериозно ви говоря. Много трудно, защото той обясняваше хем като прокурор, но преди да съм прокурор, в случая в злополучната СП, някакви съм и български гражданин. И аз, сега, като го говоря, като кажа българската държава, но държавата – това съм аз. Беше хем да не е прекалено, защото все едно сам за семейството си да говориш не е много, даже етично бих казала, беше много неудобна цялата история.

Но тях пряко ги касае, защото ние сме външна граница. Вече беше ситуацията с Украйна – това е ясно на всички, и хората действително са много разтревожени, защото пък те не могат да охранят като прокурори интереса на техните граждани, на техните данъкоплатци. И те казаха: „Да, но в бъдещ момент ако стане нещо“ – няма да влизам в детайли, ние си коментирахме съвместни разследвания, не е нужно, „но ние какво ще кажем на обществото!“ При тях гражданския контрол, който тук – аз виждам за първи път такова нещо, защото, за съжаление, в Народното събрание това не го видях, напротив – аз видях едни лобисти, пред мен стояха лобисти в Правната комисия, защото би следвало там да е този граждански контрол – това е смисъла. Това го виждам тук за първи път и благодаря на всеки от вас, че участва в такова формиране и има активна позиция.

Това исках да кажа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, прокурор Маджарова. Наистина, ГС към ВСС е единствената обществена структура в област „Правосъдие“ – нашият Граждански съвет, който работи вече почти без прекъсване 9 години, тя наистина е без аналог.

Имахме много трудни моменти, имахме и много хора, на които бяхме неудобни. Много ви благодаря, че в годините, когато дори нямахме подкрепата на ВСС, към които ние сме формирани – имаше едно колебание дали да има съпредседател, членовете съумяхме да не се саморазпуснем, да се демотивираме и да не продължим да действаме. Защото в момента ние получихме подкрепата в лицето на г-н Евгени Иванов, стабилизира се нашия статут, за което страшно много благодаря на сегашното ръководство на ВСС и администрацията, защото тази логистика за нас е много важна, която те ни предоставят. А вече имаме и публичност, защото докато нямахме съпредседател, нашата дейност – тя продължаваше да тече, но беше невидима за широката общественост, тъй като не се публикуваше нищо на сайта на ВСС в раздела на ГС към ВСС. И сега много хора казват – Ама как така, точно сега ГС към ВСС се активира точно тази година!? Сега сме видими, ние не сме спирали 8 години по различни теми да действаме със същия интензитет.

По т. 2 – още мнения?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Искам да кажа само две думи – ако някой не е участвал, да припомня – ГС към ВСС разгледа подробно на много дълго заседание въобще въпросът за отмяната на специализираните съд и прокуратура. Имаме категоричен акт – това първо.

Второ, по отношение на продължаването на дейността, т. е. довършването – нали има буферен период, сме дали своите препоръки също с акт на ГС към ВСС. Казаха се колко хиляди томове, които трябва и са ясни условията да се довършват, както подробно беше тошу-що обяснено с дадените въпроси. Не знам предложението, което очакваме да дадете и ние да гласуваме по т. 2, но ние, като цяло, тези два взаимно свързани въпроса – с препоръката и въобще с цялостното отношение по закриването им, вече сме се изказали по този въпрос и той е доста категоричен.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, в различни аспекти, свързани с етапите по закриването на специализираните прокуратури и съдилища.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Разгледали сме по отношение на какво ще се случи с хората, с трудовата им дейност, с делата, с прехвърлянето, с проблемите, с късия срок, с мястото, с дигитализацията и т. н. – всички проблеми бяха разгледани и те са отчетени. Разгледали сме дали е конституционно в правото.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Все пак безпрецедентно, което се случва. Никога до момента в България не са били закривани цели органи на съдебната власт.

Адв. Георгиев, заповядайте.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Аз искам г-жа Маджарова, защото спомена за лобисти, дали желае да сподели кои са лобистите?

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Не, не, аз исках да кажа, че поведението, самото, на партиите – те са преди всичко хора, после са депутати и български граждани, в Комисията по

конституционни и правни въпроси (ККПВ – НС) те просто се държаха лобиски, ние не бяхме чути.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Не, не – Вие казахте: „Видях срещу себе си едни лобисти.“

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Да и за мен това вече е конфликт на интереси. Вярно е, че с акт на Висшия адвокатски съвет (ВАДВС) очевидно е избрана, защото аз нямам основания да представлява самия ВАДВС, но някак не може да си всеки ден и да упражняваш трудовата си функция в този съд, да защитаваш правата и интересите на свои клиенти – до тук проблем няма, и в следващия момент. Защото, знаете ли, в първата правна комисия, тогава съждението беше, че вербализирането – водят се протоколите, стоят стенограмите, нещо от рода – не мога да цитирам точно, не бях подготвена за такива въпроси, защото аз имам протоколи.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: То въпросът беше много прост, той се отнасяше само дали желаете да ги посочите, да ги идентифицирате.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Не, някак се изкриви фокуса и аз не мисля, че това е общественото мнение, това не е представителната извадка на цялото общество. Защото има и друга страна на медала, така да се каже, и беше редно да се разгледа от всички страни, но на нас не ни беше дадена тази възможност. Това е.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Аз няма да разводнявам дебата сега, защото имаме друг дневен ред, но аз например поддържам, че магистратските – съдийски, прокурорски организации, които седяха от другата страна на масата, мисля, че на тях им беше дадено цялото време на света и председателя на правната комисия прояви невероятно търпение, за което адмирирам. Защото това означава и дебат. Дебат означава когато някой е дошъл и иска да си каже нещо да има възможността да го каже, и Вие бяхте сред говорящите там, г-жа Велинова също. И това беше напълно нормално.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Не на всеки беше дадено време.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: По 30 мин.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Не, напротив.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Например, на ГС към ВСС не ни беше дадена думата.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Как да Ви кажа – аз взех повод от това конкретно изказване, както, ако си спомняте на последното заседание също така Ви попитах дали желаете да посочите коя е организираната престъпност, която си е поръчала законодателство, защото Вие такава нещо казахте. Нещо подобно, между другото, беше написала и г-жа Георгиева – колегата Мила Георгиева, която е адвокат и бивш прокурор, беше написала становище по дневния ред, тя беше навела съждения в такава насока. Затова си мисля, че платформата на ГС към ВСС е добра платформа да се изговарят такива въпроси. Ако наистина, ако има данни за организирана престъпност, която си е поръчала законодателство, това е добре да се обсъжда. А пък оттам насетне сега – Вие сте, така да кажа, представител на орган, който осъществява разследването

по наказателни дела от общ характер и въпроса ми в допълнение тогава беше – дали са предприети някакви действия срещу тази организирана престъпност.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Може би сте бил онлайн на първото заседание в ГС към ВСС – да, защото не сме се виждали.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да, бях онлайн. Та, това е с оглед на дискусиите, които считам, че е добре да се водят в рамките на тази платформа, която предоставя ГС към ВСС.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, разбира се.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: И не на последно място, само за пълнотата на юридическите аргументи – аз ще изразя несъгласие с, доколкото това беше правен довод, че прокуратурата разполага с такъв общ надзор за законност. Аз лично считам, от правна гледна точка, че това отпада с отпадането на Живковската конституция */Конституция на Народна република България от 1971 г./* Считам, че в настоящата Конституция няма опора за наличието на общ надзор за законност, има ясно, таксативно изброени правомощия къде и как прокуратурата може да осъществява надзор за законност.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Който всъщност е Надзора за законност.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Но не е общ.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Добре, думичката „общ“ си я оттеглям, принципно надзор за законност.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Някой друг, да – г-н Николов поиска думата преди малко.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Само да добавя нещо, което каза г-н Георгиев, който също беше там – да, беше дадена думата на всички професионални организации. Но също така, ако си спомняте, един представител на управляващата коалиция към онзи момент каза: „Да, говорете си, не ни пречите – ние сме го решили вече.“ – това го каза в залата! Само по себе си говори достатъчно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Вие ще бъдете закрити.“ – и това го каза преди да се състои дебата и да бъдат представени.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Преди да се състои дебата, но в момента на обсъжданията на депутатите той каза – Да, говорете си, не ни пречите.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Да, да факт е, така е. Така си беше – преди да проведем дебата.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Аз тук ще припомня свое изказване от последното заседание на ГС към ВСС, където дадох осъдителна оценка на подобни изказвания. Това не е ОК и няма как да бъде ОК, защото по този начин на практика се опорочава дебата и обсъждането. Тук – извън дискусиата, че дебата, който се оформи по второто четене реално репликираше дебата по първото четене и чисто процедурно може би трябваше по по-различен начин да се развие, но в крайна сметка ние, от ОСА, никога не бихме подкрепили една такава позиция по същия начин,

както в други предходни заседания на ГС към ВСС. Там аз съм изразявал подкрепа за становището на АСпНС тогава докладвано от г-н Ушев, че абсолютно, противно на всякаква логика, законодателна и житейска е това на страницата на Министерство на правосъдието да се публикуват едни становища, а други да не се публикуват, например. Така, че ние винаги сме били за това да има пълен и всестранен дебат. Относно детайлите от политиката – мисля, че детайлите от политически, аз мисля, че това си е тяхна политическа отговорност.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Две неща да уточня, ако може. По отношение на това, че второ четене се е превърнал като дебат на първо четене – аз съм наясно, че един законопроект, до момента, до който не бъде гласуван окончателно, ако самите законодатели, които имат право да го приемат, се убедят, че това нещо не трябва да се приема, може да бъде отхвърлено – в смисъл за мен това не е проблем, и на второ четене да се обсъжда дали изобщо да бъде приет закон с такава концепция и с такива мотиви. Това е мое лично мнение, както един съдебен акт дали да бъде окончателно постановен, представлява само проект и може да се обсъжда от всякаква гледна точка, по същия начин един законопроект, преди да бъде гласуван, той може да бъде – да се опитаме поне, да го оборим по всякакъв начин. Още повече, че за нас беше важно да изкажем становището си пред обществото, защото противното би означавало да кажем – да, ние сме съгласни, ние сме „бухалки“, ние сме „инквизиционен“ орган, нарушаваме независимостта на съдебната власт и правата на гражданите. А ние няма как да го кажем!

Още веднъж ви казвам, че за мен, въпреки, че не ни беше дадена възможност да изложим своите аргументи, факта, че не ни беше дадена възможност да ги докажем, като се направи експертен анализ на дейността на СпНС за 10 години и съответно сравнителен анализ с този от други съдилища от компетентни за това лица от съдебната власт, научни работници и каквито и щете – с участието на адвокати, каквито щете, за мен лично в обществото едва ли имат доверие в тези аргументи, които ние изложихме. Това е като един спор, който „точката“ – крайния съдебен акт го поставя законодателя, като казва – да, този съд трябва да се закрие, защото – оттам нататък идват мотивите на законопроекта и оценката на въздействие. Така, че за мен това не е проблем.

Второ, защо искам да се вземе все пак някакво становище – може дори само да се изпрати този протокол на законодателя, в случай, че реши все пак да обсъди отлагане действието по закриването на съда с някакъв период, защото когато това трябва да стане със закон, този закон би следвало да има мотиви и всъщност част от мотивите на този закон може да бъдат необходимостта да се даде възможност да се види какво ще е решението на Конституционния съд и какво ще е решението на Съда на ЕС, дали ще допусне до разглеждане това преюдициално запитване и какви указания във връзка с – тъй като това са съвсем различни последици. Конституционният съд, ако се произнесе, той ще се произнесе по отношение на това дали съответства този закон с Конституцията на Република България – или ще го отмени, или няма да го отмени. Съдът на ЕС ще се произнесе, какви са последиците – ако го допусне до

разглеждане, какви са последиците при тази процедура, при тези мотиви за актовете, които ще постановени от съдиите на този орган при положение, че този орган продължава да съществува.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Те и в момента се постановяват.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: И които се постановяват.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Всички актове. Преюдициалното запитване, ако бъде допуснато за разглеждане и то бъде.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Нека аз да ви отговоря какво ще се случи с това преюдициално запитване.

Първо, да кажа, че аз съм запозната, прочела съм го – то е доста обемно, който иска може да го види на страницата на съда, мисля, че е „качено“ в „Съдебни актове“ по номера на делото. Приложени са стенограми, всичко е приложено – голямо е по обем. Видях, че съдия Велинова е поискала приоритетно произнасяне. Нямам представа какво ще реши, но то ще реши много от дебата, който водим тук. Защото ние обичаме наднационалния орган да каже кой е прав, кой е крив. То ще даде отговорът на всички противопоставяния в момента, е ли е нормално това, което се случва, допустимо ли е и повлияна ли е независимостта на съдиите, които хем са обявени, че трябва да приключат работата си в тази структура, защото нейната обективна независимост е застрашена, хем обаче не е застрашена субективната на всеки един съдия независимост и той трябва да продължи да гледа делата. Не само – обсъжда се, ако може, като отиде този съдия в друг съд и там попаднат чисто нови дела от СпНС, пак на него да се дадат, защото един път са му били разпределени – разбирате ли!? Структурата е решението – да се заличи, но съдиите да продължават да правораздават при условие, че е казано, че в този обем на структурата има риск за независимостта на съдебната власт. Аз съм убедена, че ЕС ще даде много ясен отговор – не знам какъв е на този въпрос.

Какво правим ние дотогава, защото това ни е като в ГПК с това преюдициално да спрем всички дела, каквато възможност не може в НПК. Но всеки един съдебен състав при нас, на който се поиска отвод или не се поиска отвод, но е притеснен от дебатите в Народното събрание, от мотивите към този законопроект, знае действителните обстоятелства и работа на съда, не е съгласен с мотивите към законопроекта, може или да се отведе, ако се чувства застрашен и че страните по делото също изпитват съмнение, че той може да го гледа – да си направи отвод, или да отпрати сходно преюдициално запитване. Сега, какво ще реши при няколко сходни преюдициални запитвания – вероятно Европейския съд ще ги обедини. Но възможност всички дела да се спрат няма в НПК, но определено са застрашени всички дела, с оглед бъдещото произнасяне на Европейския съд, което може и да е в насока, че е повлияна независимостта на всички тези съдии след тези мотиви и тези дебати, с които е взето това решение за този закон и всеки съдия има свободата да се отведе от това дело без риск, както го заплашва от дисциплинарна отговорност, с всички последици на 200 или 300 започнали от начало дела.

Да, изглежда, че ще се наруши правната сигурност, но ви уверявам, че всъщност ще се създаде сигурност за в бъдеще как трябва да комуникират трите власти, какво може едната спрямо другата, с какви аргументи и дали може – това е моето становище, аз ще си направя изводи, по законодателен път да се преследват нелегитимни цели. Дори това – ще направя такива изводи, може би от решенията на Европейския съд.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Решенията на Европейския съд – това е едно уточнение, са задължителни, нали така?

МАРИЕТА РАЙКОВА: Те са задължителни, но те не могат да задължат, ако това очаквате, съдия да се отведе или не – това е преценка на съдебния състав.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: .../шум в залата/... по делото, по което конкретно е запитано, да се спазва.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Няма как да кажем.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Така еднозначен отговор не може.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Принципно решенията на Съда на ЕС – ти ги запитваш. Техните препоръки задължителни ли са?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Те дават насоки за тълкуване на правото на ЕС. Те няма да кажат дали да се. То затова се прави – за да има яснота.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Естествено, че са задължителни. Аз не съм запознат с конкретното съдържание на преюдициалното запитване, но от доклада на г-жа Велинова и от обсъждането досега добивам впечатление, че тук в някаква степен се следва полския опит, при който имаше 3 или 4 обединени от СЕС /Съд на Европейския съюз/ преюдициални запитвания, във връзка със съдийската независимост, като там контекста беше, разбира се, доста по-различен – там ставаше въпрос за наличието на т. нар Дисциплинарна камара в рамките на полския еквивалент на Върховния касационен съд, която се явява дисциплинарна по отношение на всички упражняващи правни професии в Република Полша, но в най-голяма степен засягаща интересите на магистратите и имаща дисциплинарно правомощие – много странно, да се произнася от дисциплинарна гледна точка и поправимостта на съдебните актове – нещо, което е наистина тежкопроблемно. СЕС прие, че това законодателство нарушава принципа на съдебна независимост – независимост на съдебната власт, поради което освободи полските съдилища от задължението да прилагат въпросното законодателство. Това имаше ефекта полските съдилища да не трябва да се съобразяват с произнасянията на Дисциплинарната камара, както по отношение на наложени дисциплинарни мерки, така и по отношение на произнасянията относно правилността на решенията. Т. е. те имаха, ако мога така да го изразя, нещо като дисциплинарна касация или касация на дисциплинарно основание. Наистина много странен подход върви в Полша.

Междувременно се преразглежда законодателно, мина както през Сейма, така и през Долната камара – следя много внимателно това развитие, тъй като Полша беше заплашена да не

й се изплатят средствата по Плана за възстановяване по ковид. Там сумата е много, много висока – 35 милиарда евро, за това става въпрос.

Това е в някаква степен разбираемо. Не знам, честно казано, до какво заключение ще достигне СЕС във връзка с преюдициалното запитване. Но, обаче, мога още сега да кажа – макар, че не сме пристъпили към гласуване, аз ще кажа, че бихме подкрепили от ОСА това искане за преюдициално запитване, тъй като считаме, че до момента произнасянията на СЕС винаги са били от полза – те са били ползотворни за развитието на правото в България. Ние считаме, че в много ситуации СЕС е коригирал грешни, както законодателни, така и практически развития у нас. Използвам ситуацията да кажа, че – от адвокатска гледна точка, бихме били щастливи, ако българските съдилища, а и останалите органи на съдебната власт, по-често поглеждат към европейското законодателство, съответно актовете на СЕС, включително общия съд, където те са приложими.

Така, че бихме го подкрепили на чисто принципна основа, с оглед интереса от развитието на правото и внасянето на допълнителна яснота, тъй като е напълно възможно СЕС да достигне до заключението, че не е застрашена по някакъв начин или засегната независимостта на съдиите, с оглед на това законодателно изменение, тъй като в статута на съдиите на практика не се внасят никакви изменения, те не са лишени от своя статут или за тях не се създават никакви допълнителни нито права, нито пък задължения. Но това сега е частно мнение и го казвам единствено в светлината на докладваната тема, отново с уговорката, че не съм имал възможността да се запозная със съдържанието. Аз ще се опитам да го намеря на сайта на съда и да го изчетем.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото не всеки знае, освен това и другите съдии, които имат подобни казуси, е важно да знаят, че има такова питане и да го използват евентуално като модел. „Качете“ го на сайта на съда, моля.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Мисля, че е „качено“ там.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Най-добре кажете номера на делото, който иска да го търси по номер на делото.

/Говорят едновременно./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз не допускам в случая СЕС да каже, че не можем да се съобразяваме със закона – просто закона ще ни закрие и ще бъдем принудени да се съобразим със закона. Затова моето предложение не е да се изразява някаква подкрепа – то не е необходимо, това е съдебен акт, който е издаден, определен е съдебно, изпратили сме го, нямаме необходимост от подкрепа на този акт, просто да запознаем господата народни преставители и да го имат предвид, ако решат все пак да отсъдят някаква отсрочка във влизане в сила на закона, че всъщност едно такова решение може да даде много голяма яснота дали са застрашени бъдещите съдебни актове. Аз *.../шум в залата/...* не казвам, че СЕС ще каже, че независимостта на магистратите е накърнена, напротив, може да каже, че е обратно, както и

Вие смятате и това би било също много полезно, тъй като ще знаем, че ще продължим работата на тези дела без риск в бъдеще да бъдат отменени актовете на някакво подобно основание – нарушаване на принципа на .../шум в залата/... на магистрати или други подобни. В смисъл мисля, че едно такова решение ще даде много голяма яснота какви ще бъдат последиците от закриването на съда по този начин и с тези мотиви, ако го допусне до разглеждане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В какъв срок се произнася?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Около месец.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: ... те трябва да го преведат.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: И то ще стане края на м. юли.

ОТ ЗАЛАТА: Преди септември няма да стане. И аз мисля, че няма да стане.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Но мисля, че за сигурността на актовете, които ще бъдат постановени, това е много важно да се види в крайна сметка какви могат да бъдат последиците от този закон.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Дайте тогава в първоначалната страница на съда съобщение, за да е по-достъпно, понеже само ние в тази зала знаем, че е 1055/2022 г.

ГОСТИТЕ: Добре, ще го направим.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Тук стана въпрос в началото на тази точка за писменото становище от ЦППИП, ще ви го прочета: „Колеги, при възможност ЦППИП ще се включи в заседанието на ГС към ВСС. В случай, че нямаме тази възможност, моля, поставете от наше име въпроса за съдбата на СРС-та по дела на спец. прокуратурата там където има записи срещу хора от висшите етажи на властта. По наше мнение, изразено още през 2020 г., атаката срещу специализираното правосъдие е заради мръсни тайни на хора от властта и договорки с престъпния свят. Тази тема развивахме в публикациите си на коминикационната ни платформа „Диалог за правосъдие“ и през 2021 г., и 2022 г. Не беше случайно при обявеното от САЩ за действащ политик и посещението им при президента. Правосъдието в Р България се осъществява в името на народа и в интерес на същия този народ е да знае опасни за държавата договорки на властта. Поздрави, ЦППИП.“

По преюдициалното запитване – аз мисля, че е добре в нашия акт да кажем това, което адв. Георгиев каза, че ГС към ВСС подкрепя на принципна основа внасянето на преюдициално запитване до СЕС, т. е., че това е една добра практика. Спрямо конкретното преюдициално запитване, според мен освен на вниманието на народните представители, то трябва да бъде предоставено за сведение и да бъде изпратено и до Конституционния съд, тъй като там в момента е образувано КД № 9/2022, свързано с искане на главния прокурор .../шум в залата/... питане за закриването на органи на специализираното правосъдие.

/Николай Михайлов влиза в залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Здравей, заповядай.

Т. е. да бъде предоставено на Конституционния съд и препоръка за съда да оповести, да даде популярност на запитването.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: А препоръката за продължаване на срока – в духа на предходните ни решения?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз това го предлагам, защото трябва да оформим текст на акт, който да приемем. На минало заседание на ГС към ВСС г-жа Маджарова предложи, за първи път необходимостта възникна – защото беше приет вече закона, за този буферен период.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Вижте, всички, включително вчера бяхме – извинявам се, ако отегчавам аудиторията, но е важно да си кажем нещата, вчера бяхме на работна среща с министъра на правосъдието и целия ѝ екип. Бяхте там поради това, че МП беше автор на законопроекта, а след това Министерски съвет го внесе. Но всъщност творците на този законопроект бяха екипа на г-жа Йорданова. И знаете ли, те бяха включително изненадани – трябваше много пъти да прочетем § 48, за да осъзнаят – съдия Райкова ще ме подкрепи, за да разберат, те не ни разбираха какво казваме. Те си мислеха, бяха останали почти с убеждението – да, да, защото в първия вариант не беше така. Фактическото закриване беше след предаването на делата. И ние това се опитвахме да им кажем – хора, това, което сте направили, създава действително правна несигурност. Аз имам над 30 хиляди класирани тома от съществуването на Специализирана прокуратура, разбира се, имам СРС-та, имам Правилник за прилагане – това е много тежка процедура. Тази регистратура автоматично не може да премине никъде, защото законът е такъв. Тя има съответен идентификационен номер, не можа да сдам на никой, да не говорим, че няма и кой да се сдаде.

/Говорят едновременно./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Оказва се, че не го разбират. Вижте, който не работи, той не греша. Просто се оказа, че те разбраха какъв е проблема.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но казаха, че няма да удължат срока.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Да, има различни изказвания. Но искам да Ви кажа, че действително очевидно друга е била целта, друга е била волята. Най-накрая какво се е натворило е тема на друг разговор. Но мисля, че разбраха. Зам.-министър Дечев. То наистина проблем съществува, не може да промениш чл. 39 от НПК.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вие в работната група по този ЗИД на ЗСВ участвахте ли?

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Ние не бяхме поканени. Аз даже не знам коя е работната група.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, за да ги поканим и те да участват – все пак са го работили това нещо.

МАРИЯ КОЛЕВА: Не, не – накрая ни разбраха, разбра се къде е проблема.

/Говорят едновременно./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Едва ли е само от самото министерство. То си е доста труд, то самите думички имат значение. Председателят също се опита да им каже и най-накрая, след два часа разговор, те видяха. Да, казвам, така пише.

/Говорят едновременно./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: ... то е като един самолет – не може да го товариш до последно и на транзит си някъде, и да искаш – не става. Точно това каза Алексов, не знам дали някой от вас беше, за да го разберат, защото явно има неразбиране. Но, наистина, тези параграфи не са изписани прецизно, но вече са станали факт и те звучат така.

/Говорят едновременно./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Според мен, ангажимента и отношението на Конституционния съд е съвсем различно. Не мисля, че все пак – нека да си остане на едно ниво.

/Александър Николов излиза от залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Конкретното преюдициално запитване на кого да го изпратим и с какъв акт да бъде представен?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: На Народното събрание.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: На законодателя.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Само на НС, няма смисъл на МП. Защото ако някой може да продължи срока, това е само НС.

ОТ ЗАЛАТА: И предходното – за удължаване на срока, като допълнителен мотив защо е добре да се удължи срока.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А това, че ГС – ВСС, че принципно подкрепя внасянето на преюдициалното запитване до СЕС? Не говоря за конкретното решение, а че българските съдии трябва по-често да се обръщат към СЕС.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Най-добре да го изпратим само до Парламента, като допълнителен аргумент.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние не можем да казваме на съдиите какво да правят. С копие до МП – за всеки случай, защото имат работни групи.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Ок.

ОТ ЗАЛАТА: Макар, че те ще го изпратят – Няма значение, ние да си свършим работата. До НС и за сведение на МП. Ако решат да удължат срока – Да, да, ако решат.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Нека вносителя – БСА, да предложи текст за гласуване.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Предлагам като текст: „ГС – ВСС изпраща на НС извадка от протокола, съдържаща дискусия във връзка с направеното преюдициално запитване, за сведение и изразява становище, че, с оглед направеното преюдициално запитване, което засяга

сигурността на актовете, които ще бъдат постановени от съдиите от СпНС след закриването му. Препоръчва – не знам „препоръчва“ дали е добро – Да /предс. Мария Карагъзова/, препоръчва да се уважи предходното искане за удължаване на срока преди закриването на СпНС, АСпНС и съответните прокуратури с оглед възможността да се изчака евентуалното произнасяне по допустимост и по същество на Съда на ЕС.“

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Много дълго стана. Трябва да се види какъв е смисълът и целта на цялото това предложение. Целият смисъл – първо – удължава, след това отново деклариране, че има проблеми и освен това, освен изложените може би да приложим и предходния акт № еди-кой-си, точката от дневния ред и Вашите въпроси. Трябва да знаем какво целим.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да ги запознаем, че има такова преюдициално запитване

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Изпращаме им го за сведение.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да им кажем, че имаме и предходни действия, ако искаме те да се обединят и да има някакъв резултат, ние вече сме им препоръчали да помислят за сроковете. Трябва да знаем какво преследваме и хвърчащо, защото имаме предходни стъпки. Трябва да обединим стъпките, защото те всичките са в една посока. Това, което казах в началото, за да припомня – имаме такива тежки, сериозни решения. Това е само допълнение и продължение на темата.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, изпращаме им за сведение извадка от протокола със становище, че при обсъждане на въпроса дали да се удължи срокът за закриване на специализираните съдилища, да се вземе предвид, че, ако бъде допуснато до разглеждане, решението на СЕС ще има значение за сигурността на съдебните актове по всички дела, които се разглеждат в СпНС и АСпНС.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точният текст е това, да го изпратим с предишното си решение – искането и мотивите към него за удължаването и създаването на буферен период за преразпределение на делата и тяхното довършване – то е формулирано. Да изпратим ли преюдициалното питане, ведно с декларацията от 26.04.2022 г. – само на прокурорската структура.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: От 28 април е. Тя е на нашият сайт.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да окомплектоваме преюдициалното запитване заедно с декларацията. Само да повторите името на структурата на прокурорите.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Казва се Постоянна конференция на прокурорите, работещи срещу организираната престъпност, корупцията и тероризма, приета в изпълнение на Разпоредба на Конвенцията на ООН за трансграничната организирана престъпност и корупцията.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Този документ е публикуван на вашия сайт, може да го свалим като приложение към акта – добре.

<https://prb.bg/sp/bg/news/57980-postoyannata-konferentsiya-na-prokurorite%2C-raboteshti-sreshtu-organiziranata-pre>

<https://prb.bg/sp/bg/news/57729-postoyannata-konferentsiya-na-prokurorite%2C-raboteshti-sreshtu-organiziranata-pre>

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не само извадка от това, което докладва – имаме извадка от доклада от днешното заседание, решението от предходното, Конференцията е три, и сегашният ни кратък акт директно ги изпращаме в НС до всички народни представители и за сведение на МП.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре – извадка от днешния протокол, ведно с миналото ни решение с искане за буферен период, декларацията от 28 април на Постоянната конференция на прокурорите, като ще сваля Декларацията, да се предостави за сведение на всички народни представители и на МП.

За гласуването и упълномощаванията отново да представя за днес – ще гласуваме един по един. Г-жа Найденова – АОВЛЕ, е упълномощена писмено да представлява ССЕБ, Асоциация „ФОРУМ“ е упълномощена писмено от 3 организации – АДСИ, БАСВ и Клуб - Журналисти срещу корупцията. Г-н Колев – КСБ, също е упълномощен да представлява АПБ.

Колеги, моля да гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„ГС – ВСС, след представяне на темата и проведена дискусия, изразява становище, че, с оглед направеното преюдициално запитване, което засяга сигурността на актовете, които ще бъдат постановени от съдиите от Специализирания наказателен съд (СНС) след закриването му, препоръчва да се уважи предходното искане на ГС към ВСС, обективизирано в Акт № 161/29.04.2022 г., за удължаване на срока преди закриването на СНС, АСНС и съответните прокуратури с оглед възможността да се изчака евентуалното произнасяне по допустимост и по същество на Съда на Европейския съюз (СЕС).

ГС към ВСС обръща внимание, че при обсъждане на въпроса дали да се удължи срокът за закриване на специализираните съдилища, да се вземе предвид, че, ако бъде допуснато до разглеждане преюдициалното запитване, решението на СЕС ще има значение за сигурността на съдебните актове по всички дела, които се разглеждат в СпНС и АСпНС.

Актът, ведно с извлечение по разискваната тема, да се изпрати за сведение на народните представители в 47-то Народно събрание на Р България и на Министерство на правосъдието, за сведение.“

В допълнение към акта да се приложат Акт № 161/29.04.2022 г. на ГС към ВСС и Декларация от 28.04.2022 г. на Постоянната конференция на прокурорите, работещи срещу организираната престъпност, корупцията и тероризма.

Актът, ведно с материалите по темата и допълненията, да се предоставят за сведение на Пленума на ВСС.“

Гласуване: за: 13 гласа;   против – няма;   въздържали се – 2 гласа.

Приема се.

По тази точка от дневния ред не гласуват ЦППИП, АИСО и САОСВ – в момента г-н Николов е извън залата служебно. С „въздържал се“ гласуват АОВЛЕ и ССЗБ.

Преминаваме към т. 3 от дневния ред – представяне на основни аспекти и дебат по две становища на Асоциация „ФОРУМ“, свързани с Европейската прокуратура и бюджетът на съдебната власт - това е т. 3.1. Становището, което е доста дълго, съм го изпратила на вашите имейли, то е около 10 страници, свързано е с нов ЗИД на ЗСВ от м. май 2022 г., касаещ дейността на европейските делегирани прокурори.

ХРИСТО КОЛЕВ: Имам едно предложение – да обединим точките, за да приключим по-добре – т. 3.2. да я прегледаме сега.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Процедурно предложение – първо да бъде разгледано становището до КС по КД № 9/2022 г., тъй като КСлБ считат, че това е по-логичния преход от предишната точка, тъй като касае закриването на специализираните съдилища и прокуратури. Има ли някой, който да е против – не виждам.

По тази точка, това е наше становище, което сме изпратили до КС по КД № 9, то е във връзка с решение на ГС към ВСС още от м. февруари т. г., когато поискахме до всички компетентни в България органи да сезират КС, да го сезират с определи наши правни мотиви. На това искане откликна главния прокурор – Иван Гешев, и той изпрати до КС такова искане. КС с пълно мнозинство го прие за допустимо и се образува КД № 9/2022. Това наше становище е публикувано под номера на делото на сайта на КС, мисля, че има още становища – становището на АПБ беше публикувано вчера. Това становище го представяме днес само за сведение, за да ви запознаем, че то е представено на КС и е публикувано на сайта, като становище на заинтересована страна и имаме три публикации в медиите по повод становището – в-к „24 часа, в-к „Труд“ и в сайта на Информационна агенция ПИК. Представяме становището по т. 3.2. за сведение и не мисля, че има нужда от приемането на акт. Или да направим гласуваме, че го приемате за сведение?

УЧАСТНИЦИТЕ: Не, не е необходимо. Това е като докладване по развитие на процеса.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Друга организация дали е изпратила становище по КД № 9? От КСлБ, днес беше крайния срок. Защото го няма публикувано на сайта.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, изпратили сме, да, днес беше крайния срок. Мисля, че беше миналата седмица.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, добре. И БСА знам, че подготвя нещо.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не – ние сме изпратили, то е публикувано.

/Павлина Желязкова напуска залата без да упълномощава представител на организация, която да представлява БАВЛЕК до края на заседанието./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. 3.1. от дневния ред. Миналата седмица на първо четене в ККПВ – НС беше разгледан ЗИД на ЗСВ, внесен от Министерски съвет (МС), свързан с

Европейската прокуратура и бюджета на съдебната власт. С настоящето становище бихме искали да представим нашите правни аргументи относно нашето мнение, че бюджетът на Европейската прокуратура, свързан с разходите по разследване на делата от нейната компетентност не може да се осигурява от бюджета на съдебната власт, тъй като това е в противоречие с Конституцията. Такова предложение е направено с цитирания по-горе ЗИД на ЗСВ, внесен в НС на 27.05.2022 г. от МС.

Проблемът е в цялостното функциониране на Европейската прокуратура на територията на България и съответно от осигуряването на средства за нейната дейност, във връзка с водените разследвания, произтичащи пряко от Конституцията. Конституцията не предвижда участието на България в европейските прокуратури, не урежда нейното съществуване, статут и компетентност, прокурорски правомощия, което лишава законодателя от правна възможност да уреди тези въпроси със закон. За да се създаде възможност за участие на България в Европейската прокуратура е следвало да се направят изменения в Конституцията или преди нотифицирането на желанието ни за участие в засиленото сътрудничество за създаването на Европейска прокуратура; или при обсъждането на проекта за Регламента за Европейската прокуратура, изпратен на българския парламент.

Посочената несъвместимост засяга и всички бъдещи законодателни промени, свързани по какъвто и да е начин с този нов орган на Съюза. Европейската прокуратура, която действа от свое собствено име, а не от името на Прокуратурата на Р България, не може да притежава качеството на прокурор пред български съд и да е част от съдебната власт в България. Като наднационален орган, който се конфигурира в Конституцията, Европейската прокуратура не е и не може да бъде част от Прокуратурата на Република България и съответно нейна структурна единица. Следователно бюджетът на Европейската прокуратура, свързан с разходите по разследването на делата от нейна компетентност, не може да се осигурява от бюджета на съдебната власт, тъй като това е в противоречие с основния закон на държавата.

Нашето становище е в две части. Едното е, че дейността на делегираните прокурори в България не може да се финансира от бюджета на съдебната власт. Запознати сте с това становище, аз няма да го чета в неговата цялост. Единият от актовете, като вносител на точката, който бих искала да се гласува, е в подкрепа на това наше становище, че правните аргументи, с които ние считаме, че бюджета на европейските делегирани прокурори и всички разходи, свързани с тях, не следва да се финансират от бюджета на съдебната власт в България.

ОТ ЗАЛАТА: Въобщо от бюджета.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Имате ли нужда от допълнителни аргументи, от допълнителни разяснения за това – не виждам.

Има още едно становище, което сме изпратили в допълнение, но то касае друг аспект на този проблем с функционирането въобщо на европейските делегирани прокурори в България.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Бих искала да кажа, че още на 1 юни м. г., когато фактически стартира официално по закон дейността на европейските делегирани прокурори ЕДП-та, така ги наричаме накратко, знаете много добре, че поне до 27-ми ще е така – разследващ орган, един основно по техните дела, са следователите от Следствения отдел. Аз имах доста неприятна комуникация със самите ЕДП-та и най-вече с европейския прокурор за България – г-жа Теодора Георгиева, поради причината, че отказах да издавам, в административното си качество, административни актове, за да администрирам дейността на следователите. Защото няма как те да работят по дела, по които пак важи следствената тайна, НПК процедурата важи, а същевременно аз да съм администратор на този род дела.

Оказа се, че те не са си предвидили деловодна система, която да ги обслужи и по-голямото, което мен лично много ме притесни – те не са си предвидили механизъм за случайно разпределение на работата по този род дела. Това само по себе си не би следвало да е проблем, ако този проблем не се появява по-късно в съдебна зала, тъй като за делата на специализирата магистратура – най-общо казано, твърде често адвокатите искат в зала да се представят актовете за случайно разпределение, за да се види по какъв начин разследването е възложено на конкретния следовател, на конкретния прокурор, а в последствие – на конкретния съдия. Разбира се, аз адмирам това и съм твърдо за – това трябва да е така. Но за делата на Европейската прокуратура някакси това нещо е ирелевантно, без значение, няма го и не трябва да се спазва.

/Александър Николов се връща в залата./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Следващият проблем, който се появи пред мен, беше факта, че аз отказах да подписвам платежни нареждания и всякакви разходи по техните дела – това са разходи за експертизи, за пътни, за вещи лица – знаете всички, няма защо да ги изреждам. Тук въпросът беше принципен, не с оглед размера на самия разход, а дали аз мога да направя това плащане. Аз още тогава бях стигнала до извод, че не мога, а нямаше чуваемост. Аз не съм в хипотеза, нямам законодателна инициатива и не мога да правя такъв род преюдициални запитвания, защото няма и пред кой – защото е в нищото, в досъдебната фаза няма как да се случат нещата. Но негативизмът беше огромен.

Затова, когато видях това нещо, честно да ви кажа, много му се зарадвах, защото огънят спрямо мен не е спаднал. Има едно единствено дело, което е с приключило разследване на Европейската делегирана прокуратура въпреки, че гръмко се каза, че те сега, в рамките на месец, внасят дела. То е водено с пловдивски разследващи органи – това е друга колизия, която аз твърдя, но това не е мой проблем, няма да се ангажирам там със становище.

/Говорят едновременно извън темата./

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Затова ви казвам, че аз съм твърдо „за“ и наистина с голямо удоволствие го видях, прочетох, защото просто е безумие. При един одит – аз подлежа на такъв по Закона за публичните финанси, аз не мога да ги разписвам тези неща и се опитах да

го кажа по всякакъв начин. Досъдебната фаза е закрыта. В Европа в много страни я няма тази досъдебна фаза, но, моля, разберете, когато се пренесе делото в съд, тогава прокуратурата става просто една страна. Там застава и другата страна, тя ще си развие тезата. При въпроса за плащането има огромно значение, защото колегите на другата страна, пък била тя и подсъдима – тя е само страна, не е още „свирен мача“ – на жаргон да се изразя, нали ще си направят исканията, нали този съд – независим, български, трябва да знае на кой да възложи след това направените разноски, защото ние не знаем напред как ще приключи – може да има оправдателен диспозитив, то е в реда на нещата и не е толкова укоримо. Напротив, аз адмиравам и оправдателните диспозитиви. И така, така, така, и пак не ме разбраха защо аз отказвам да разписвам. Така, че съм твърдо „за“, няма да отегчавам повече аудиторията.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Нашата цел е да се създаде една стабилна, правна основа, на която да работи Европейската прокуратура в България ефективно. Това ни е целта, целта ни не е да стопираме Европейската прокуратура в България, просто законодателят да стъпи, да осигури една сигурна, правна основа и делата няма да падат именно на съдебна фаза, където мисля, че все още няма внесени, от защитниците на съдените лица, защото не е ясно – не е ясно кой е разследващия орган, не е ясно кой са компетентните служби.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Аз отказах, като административен ръководител, казах им, че не мога по техни дела. Как аз по дело, по което наблюдаващия прокурор от ЕДП-то, няма как да го направя следствен. Просто не е възможен този акт. Не само, че не мога да го администрирам, защото не мога да го администрирам, просто не е възможно аз да се произнасям в административно качество по номер на дело, което е на Европейската прокуратура – това е абсурд!

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В България по Конституция прокуратурата следва структурата на съдилищата. На кой съд!?

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Други изказвания – да, г-жа Райкова, после г-н Николов.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Благодаря. Аз съм гост и нямам отношение по темата, но може би ще съм полезна. Как се стигна до дебата, че за Европейската прокуратура в ЕС трябва да се търсят общи средства. За миналата година не съм подготвена, тъй като нямам отношение, мисля, че нейния бюджет за 2021 г. беше над 40 мил. – той се осигурява от Европейската комисия (ЕК). Издръжката на Европейската прокуратура се осигурява от ЕК. В края на 2021 г., ако не се лъжа, г-жа Кьовешки поиска още служители и средства, но ЕК отказа – нямаше възможност на фона на ковид-обстановката и т. н. Оттам насетне те потърсиха възможност да бъде дофинансирана от самите държави.

Нашето правителство защо е решило – и законодателя евентуално, да обсъжда, че трябва от бюджета на нашата прокуратура, не знам. Не ми звучи логично и според мен няма да

може да мине в този вид. Но имам информация, че някои европейски държави просто са решили да допълнят бюджета с отделен – съвсем отделен, независим от тяхната съдебна власт. Може да се ползва чуждестранния опит как е решено там, ако решат да дофинасират разследването на делата, може, но трябва да е наистина отделен бюджет.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Към момента това не се поставя по този начин. Към съществуващият бюджет на съдебната власт се иска – просто едно изречение се вкарва.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Именно там ще възникне проблема.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А и до момента – тя действа вече колко време, а от къде се финансира, на какво основание.

ОТ ЗАЛАТА: По принцип има собствен бюджет. Да, има си собствен, но вероятно не достигат.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но за разследване наистина няма. На досъдебна фаза *.../иум в залата/...* г-н Николов, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Виждам, че има становище на СОПС – организацията, която кандидатства, която е строго специализирана в публичните финанси и мисля, че разполага с тежестта да има мнение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно така, много се радвам, че – това щеше да е следващото ми изречение, че има още едно становище днес в подкрепа на изразеното от нас по-рано през седмицата, на Сдружението на одиторите в публичния сектор, чиито представител и председател е тук. Това е г-жа Величка Томова. Именно, както каза и г-жа Маджарова, ръководителите подлежат на одит от Сметната палата. Какво е вашето становище – ние го препратихме на всички членове на ГС към ВСС, но вчера, когато го получихме.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Благодаря, че ми давате възможност да говоря. Ние подкрепяме становището на Асоциация „ФОРУМ“ и в края на нашето становище обобщаваме, че посочената редакция на чл. 139-а, ал. 2 от ЗСВ не кореспондира в достатъчна степен с цитираните разпоредби на чл. 117, ал. 3 от Конституцията на Р България, чл. 7, ал. 2, чл. 11, ал. ал. 3, 5 и 7 и чл. 42, ал. 1 от Закона за публичните финанси, уреждащи самостоятелния бюджет на съдебната власт. Законодателната власт следва да осигурява допълнителни средства за всички допълнителни функции, дейности и организация.

Вашето изказване също е резонно. В разговор с колегите мислихме да посочим, сега не мога точно да цитирам, мисля, че е чл. 109 от Закона за публичните финанси, където се извеждат структури, които са със специфични функции на отделен бюджет.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз мисля, че в ГС към ВСС е много важно да има сдружение – хора, които са специалисти в бюджета на публичния сектор такъв, какъвто е бюджета на съдебната власт в България. Това ще бъде в т. 4, тъй като сдружението кандидатства за член на ГС към ВСС.

Още малко ще ви кажа – от бюджета на съдебната власт могат да бъдат поети единствено разходи по разследването за действия, назначени от органите на съдебната власт. В конкретния случай не само, че Европейската прокуратура не е част от прокуратурата на Р България и от съдебната власт, като цяло, но и българския европейски прокурор е срочно нает служител, съгласно Правилника за длъжностните лица на ЕС и условията за работа. А европейските делегирани прокурори са назначени като специални консултанти, съгласно чл. чл. 5, 123 и 124 от Условията за работа. Това обстоятелство е от съществено значение, тъй като с подобен статут, непризнат от Конституцията, посочените лица не могат да назначават каквито и да било действия по разследването и да ангажират националните власти с отговорност за заплащане на съответните разходи.

Второ, разходите за действия по разследването, назначени от разследващи полицаи или разследващи митнически инспектори, изобщо не могат да бъдат поети от бюджета на съдебната власт, тъй като не са назначени от нея.

Г-жа Дерменджиева иска думата, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз подкрепям изказването на г-жа Томова. Само искам да допълня. Бюджетът на съдебната власт е част от общия бюджет, като начало. Той е част от бюджета на държавата въобще. Трябва да се разграничават задълженията на – тук трябва да се разграничи, да се допише или да се напише друго становище още по-добре представено и обобщено – задълженията на европейската специализирана прокуратура към, т. е. финансовите задължения, към България. Какво трябва, за да може България да разплаща текущи задължения към определени разследвания, определени физически лица, които изпълняват по длъжност своите задължения, както и, ако няма възможност за дофинасиране, каква е правната и финансова възможност за извеждане на отделен ред в бюджета – но той трябва да е отделен при всички случаи. Отделен ред, за да може да е ясно, защото пак ще има – дори да се допълнят просто с някакви пари, пак ще е казуса, за който г-жа Маджарова говореше през цялото време, дали тя, като председател, има право да подпише, за да не би след малко да я накажат за нещо, за което тя не отговаря.

Затова на отделен ред въобще на бюджета или извън бюджета.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това нека да го разпишат тези, които предлагат този вид на ЗИД на ЗСВ. Ние само можем да им кажем, че разходите за действията по разследването, насначението на разследващи полицаи, или разследващи митнически инспектори, или изобщо които дори не са служители на – те не са назначени от съдебната власт, тези разходи също се иска да се финансират от разходите на съдебната власт, без да се уточнява дали да е на отделен ред и т. н.

Опитвам се да видя в ЗИД на ЗСВ какъв текст точно те предлагаха, свързан с бюджета, беше нещо съвсем кратко – това е текста, който се предлага от МП на първо четене в КППВ – НС: „Средствата за осъществяване на дейността на структурата на европейските делегирани

прокурори се осигуряват от бюджета на съдебната власт.“ Тази дейност обаче е свързана и с разследване.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Как от съдебната власт, като е за Европа!? Значи, ние това предложение не можем да го – точно обратното е.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно – затова нашето предложение е, че това не може и не би следвало да бъде. Защото е важно между първо и второ четене в КППВ – НС и въобще, ако се стигне до второ четене в този настоящ момент, бих искала да ме подкрепите с това, че начина, по който е формулиран, с аргументите, които правно съм изложила в становището, е неправилно. Т. е. не може да се финансира цялостната дейност на тези разследващи прокурори.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Това е дейност на Европейската прокуратура.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, както е формулирано конкретно в ЗИД на ЗСВ от м. май т. г.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз няма да излагам никакви аргументи. По принцип – да. Няма как от бюджета на съдебната власт да се финансират разходи извън съдебната власт. Трябва да се създаде самостоятелен бюджет. Моето мнение е, че не може.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Те са специални консултанти – такъв им е статута, а прокурора е нает служител, съгласно Правилника за длъжностните лица.

Г-н Колев – КСлБ, по бюджета и нашите аргументи, че не би следвало?

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, не би следвало, да, подкрепяме това, което сте изложили, специално всички колеги, които са имали достъп до такова досъдебно производство, са видели този проблем. Г-жа Маджарова беше изчерпателна на тази тема. Проблемът тук идва из основа от самия Регламент.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, нека втората част ще гласуваме въобще за правния статут на делегираните прокурори в България. Нека първо за бюджета – това са две отделни гласувания – че той не може да се взема от бюджета на съдебната власт, както е предложено в ЗИД на ЗСВ.

Г-н Георгиев, заповядайте.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да. Становище – може би няма да изненадам никого, но становище в подкрепа на ЗИД-а, както е внесен, конкретно за бюджета считам, че аргументите, които са развити в мотивите към ЗИД-а, в частност посочването на чл. 92, § 6 както е в Регламента, мисля, че, ако се чете в цялост тази разпоредба, разкрива ангажимента на нашата страна да подпомага, включително и финансово, работата на Европейската прокурорска служба, както тя всъщност се нарича.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Кой член?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Чл. 96, ал. 6 – както бихме казали ние на български. И в подкрепа на тази оперативна разпоредба в Регламента, следва да бъде посочено и Съображение № 112 от

Регламента, в което също така се казва, че следва да бъдат погасяни разходите от разследванията от съответните национални звена, които го извършват. Считаме, че във фокуса на работата на Европейската прокурорска служба, осъществявана чрез европейските делегирани прокурори във всяка една от страните – членки на ЕС, стои разследването на престъпления, застрашаващи финансовите интереси на ЕС. И в този смисъл не може да се препрятства работата им на основание на някакви неизяснени бюджетни въпроси.

Самият механизъм, самият Регламент съдържа в себе си, макар и не свършен механизъм, за възстановяване на разходи от едната посока към другата. Например, съществува хипотезата, според която ЕДП биват натоварвани със задачи от националната прокуратура, заради което се дължи възстановяване на разходи от страна на българската съдебна власт спрямо бюджета на европейската прокурорска служба. Има и недостатъчно добре развит механизъм за обратното. Така, че – да, аз съм съгласен с това, че не е свършен механизма, но че той може да бъде допълван с предложението, направено в момента от МС до НС за изменение и допълнение на ЗСВ за отпускане, т. е. за предвиждане на средства.

Те дали да бъдат точно от бюджета на съдебната власт, дали да бъдат по друг начин някак обособени, считам, че това е въпрос, който може да бъде изяснен между двете четения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно това е поставено на въпрос – те не трябва да бъдат там, че не би следвало да се финансират.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Не, те могат да бъдат и в рамките – ние считаме, че те могат да бъдат в рамките на бюджета на съдебната власт с отваряне на конкретната.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Отделен ред.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да, с отделен ред, а не от общия – така да го кажем, кюп. Така, че ние сме въздържали се и това гласуваме, с оглед на изложените аргументи.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Само искам да уточня, във връзка с това, което каза колегата, че аз – поне така разбирам становището, т. е. не се отрича необходимостта от осигуряване на средства за разследване от Европейската прокуратура, тъй като ние имаме такива задължения. Въпросът е дали тези средства да бъдат в бюджета на съдебната власт или да бъдат извън бюджета на съдебната власт. Моето мнение е, че по-добре е варианта да бъдат извън бюджета на съдебната власт, тъй като се касае за самостоятелен орган, който би следвало сам да оперира с бюджета, а не по правилата на бюджетното финансиране, които са възприети за бюджета на съдебната власт, т. е. да се предвиди самостоятелен бюджет, с който Европейската прокуратура да може да разполага и да заплаща разходите, във връзка с разследванията. Това е нашето становище.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА, Не са наети от българската съдебна власт.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Тук се говори за подпомагане и възстановяване на средства, затова казвам. Пак казвам, че чисто от финансово-счетоводен ъгъл, защото държавата в крайна сметка именно това гледа с бюджета, трябва да е с отделен ред с конкретика.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз не виждам защо това трябва да минава през бюджета на Висшия съдебен съвет.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Не, аз казвам, че трябва да е отделно. Това при всички случаи е част от бюджета.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тук се касае за независим разследващ орган, който не е част от съдебната власт. Би следвало разходите за тяхната дейност да са съвсем отделно и те да си разполагат.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Може би не ме разбрахте правилно – говоря за държавния бюджет, а не само за бюджета на съдебната власт – извън, но част в отделен ред с конкретика.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, ние говорим едно и също – да, извън.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В момента ние обсъждаме конкретно предложението на МС, внесено на 27 май, с текста, който аз ви изчетох, че цялостната дейност на европейските делегирани прокурори трябва да се финансира накратно от бюджета на съдебната власт, включително разследването, свързани със служители на МВР, разследващи полицаи и митнически агенти, които са от съвсем друга власт, други министерства.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Искам само да зачета – не знам кое по ред се пада предложение в рамките на § 6, може би предл. 3 където се казва на български.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: От къде четеш – от Регламента?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да, Регламента.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: 96.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Който всъщност е неklasически регламент, това е Споразумение за засилено сътрудничество, в което участват само част от държавите. Например, има държави от Европа, които не участват в тази европейска прокуратура.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да, и по това ще имам становище. Унгария.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А Франция два пъти се променя Конституцията, за да може европейските прокурори да могат да работят като прокурори на нейна територия.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Тук се казва: „По-специално компетентните национални органи предоставят на европейските делегирани прокурори ресурсите и оборудването, необходими за упражняването на функциите им по настоящия регламент и“ – най-същественото – „гарантират пълното им интегриране в националните прокурорски служби.“

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре.

Материалната компетентност на Европейската прокуратура е определена в Регламента за Европейската прокуратура чрез препращане към PIF Директивата –това е директива от 2017 г. на Европейския парламент за борба с измамите, засягащи финансовите интереси. Това на практика означава, че в бъдеще материалната компетентност на Европейската прокуратура може да бъде променена с изменение само в PIF Директивата, като бъде разширен обхвата на

престъпленията, за които тя се счита за компетентна. Това отново би отнело правомощия на Прокуратурата на РБ и би било пряка последица от първичното предаване на държавния суверенитет чрез участието на България в Европейската прокуратура и чрез придаването на този орган на качеството на прокурор чрез закон.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Това вече е по втората.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, говорим за проблеми, свързани с материалната компетентност на Европейската прокуратура, произтичащи от този Регламент. Много кратък беше периода за обществено обсъждане.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да. Ние нямахме времето да напишем писмено становище, може би ще го направил макар и следварително. Да. Считаме, че няма колизия тук, няма проблем, тъй като – на мен ми се струва сякаш е пропуснато обстоятелството, че уредбата на Европейската прокурорска служба, освен в този Регламент, е в предвидена и в Договора за функциониране на ЕС – конкретно чл. 86 от същия. Там има изрична законодателна делегация в чл. 86, където се казва, че компетентността може да бъде и съответно разширявана.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Нека първо да се спрем до тук и после ще обсъдим чл. 86.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Съгласен.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Г-жа Маджарова, заповядайте.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Малко яснота да внесе в сфера финанси, да открия да не би да не съм достатъчно добре разбрана. В момента, ако се касае за разследване от компетентността на българската прокуратура и разследващ орган – разследващ полицаи, да кажем от ГДНП, разходът се поема от МВР не от бюджета на съдебната власт. Това е скрепено с подзаконовни актове, които го уреждат. Но това е важно да го *.../шум в залата/...* - пак е разследващ орган по НПК, но надлежната легитимация по разхода се поема от МВР, а не от съдебната власт – разбирате ли. Например, ако хипотетично обвинението се осъществи пред съд и се докаже, и съда осъди, направеният разход се възлага – то е ясно, че на кой. Но ако не се – няма на кого да възложим тези разноси, те се поемат от бюджет, различен от този на съдебната власт. И няма как да има различен аршин, когато делата се водят от българската прокуратура пред български съд и делата, когато се водят от европейската – то пак пред български съд става, диаметрално различен е подхода. Това искам само да се знае, то и не всеки е длъжен да го знае това нещо. Но в момента е така и винаги е било така.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре. Нека да преминем към гласуване на тази част от становището, която касае правните аргументи, свързани с това, че – така, както е записано в ЗИД на ЗСВ, средствата за осъществяване дейността на структурата на европейските делегирани прокурори не може да се осигурява от бюджета на съдебната власт в България.

Гласуване: „за“ – 11 гласа, „въздържал се“ – 3 глас, „против“ – няма.

Въздържали се са ОСА, АОВЛЕ и ССЕРБ, които днес се преставяват от г-жа Найденова. Какви са Вашите мотиви, г-жо Найденова?

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Не мисля, че това е тема за дискусия на вещите лица.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. не можете да вземете отношение, а не че сте против?

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Предпочитам да не вземаме отношение. Не, в никакъв случай, като гражданин, по отношение на това как трябва да се изразходва бюджета на държавата, но смятаме, че това не е темата за дискусия на вещите лица.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. вашата организация не може да се включи в темата.

Имаме 3 гласа „въздържал се“ и 11 гласа „за“ – представителя на БАВЛЕК си тръгна без да упълномощи друга организация, а г-н Колев е упълномощен да гласува и за АПБ.

Друга част от нашето становище е свързана с противоречието с българската Конституция, но предлагам да направим почивка и след това да продължим.

/Почивка. Пламен Панайотов напуска залата. Александър Николов упълномощава Владимир Първанов да гласува от името на САОСВ до края на заседанието и напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, продължаваме.

С втората част на нашето становище, което касае правния статут на европейските делегирани прокурори в България и необходимостта от допълнителни действия, свързани с промени в законодателството, за да бъде стабилизирани техният статут за в бъдеще, ще искам отправяне на искане до компетентните да сезират Конституционния съд на Р България субекти, да направят запитване относно поставеното становище, т. е. това становище е с такава цел. Целта тук днес е не да кажем, че това е противоконституционно или не е противоконституционно, а да поискаме от компетентните да сезират КС органи да го направят и да се произне по този проблем КС. Аз поставям правни аргументи защо искам това. Ние – ГС към ВСС, можем единствено да сезираме компетентните да направят такова. Да докладвам ли, защото доста дълго беше становището.

ОТ ЗАЛАТА: Ако някой не го е изчел.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Казах ви, ние считаме, че статута на европейските делегирани прокурори не е уреден, той е „клатещ“ се, това ще създаде проблеми в бъдеще, когато започне да се внасят актовете в съда. Изпратих и допълнително становище на с-я Галина Тонева.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ако може аз да взема думата, тъй като работя наказателно право. Ще гласувам със „за“ това да бъдат сезирани компетентните органи, евентуално да направят запитване към КС, като естествено, освен нещата, които са изложени в това становище, могат да се отправят и много други питання от компетентния орган, които се преценят, че има и други проблеми със статута на прокурорите.

Защо – прочетох това, което изпратихте – становището на с-я Галина Тонева, видя ми се доста добре аргументирано. Не съм имала време по-подробно да мисля по въпроса, а и не е моя работа. Всъщност КС е този, който трябва да каже доколко статута на евро-прокурорите е уреден и съответства с нашата Конституция. Но този въпрос е изключително важен и е въпрос на правна сигурност не само за бъдещите обвинителни актове – то вече има внесен обвинителен акт, а и във връзка с цялото разследване на престъпления под ръководството на тази прокуратура, включително и по отношение на повдигане на обвиненията. Тъй като обвиненията в Р България, съгласно Конституцията на Р България, се повдигат само от прокурор в случая, след като прочетох становището на с-я Тонева, наистина се убедих, че има проблем по отношение на статута на европейските прокурори. Ние имаме случаи в нашия съд – наш колега е съдия, която в момента е на съдийско място и е назначена с договор като европейски прокурор. Т. е. тя реално дори не е прокурор, тъй като другите прокурори са прокурори от Прокуратура на Р България (ПРБ), в момента са назначени на граждански договор към Европейската прокуратура. Но тази наша колежка дори е съдия, съгласно статута си към момента, но изпълнява функциите на прокурор, което не съм сигурна как в последствие до какво може да доведе по отношение на всички актове и на повдигнатите обвинения.

Така, че според мен е много важно да се постави един такъв въпрос на КС и да се изясни има ли проблем със статута на българските прокурори или не. Аз лично не мога да изразя категорично становище, това, което видях в научното изследване на с-я Тонева, беше доста добре аргументирано. Но това е работа на конституционните съдии да кажат има ли или няма колизия между статута им и българската Конституция.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Г-жа Райкова, заповядайте.

МАРИЕТА РАЙКОВА: Благодаря. На плоскостта на този колега, как видяхме ние проблема, тъй като нашия законодател реши, че – както между впрочем и другите европейски страни, че може да кандидатстват и други магистрати – съдии, прокурори, следователи, в Малта дори са разследващи инспектори европейските прокурори. Но тук нашият законодател записа, че тя е действащ съдия. И в тази връзка аз съм водила кореспонденция и с г-жа Къовеша, и с нашата Съдийска колегия на ВСС (СК – ВСС), защото ни притесни това – действащ съдия, изпълняващ функциите на европейски делегиран прокурор.

Знам какво урежда Регламента, но Регламента също така казва, че те трябва да имат всички правомощия на българския прокурор. А тя има правомощията на българския съдия. Оттам насетне аз попитат СК – ВСС докъде тя може да е действащ съдия и докъде европейски делегиран прокурор и в тази връзка – трябва ли да си догледа действащия съдия делата, които са му възложени, тъй като няма риск по същите да се яви като прокурор. Сега, и СК – ВСС беше поставена на много трудно решение, но принципно реши, че е по-добре да не си доглежда делата, за да не възникне – то тогава проблема става видим.

/Говорят едновременно./

МАРИЕТА РАЙКОВА: Тогава проблемът ще стане видим, ако тя продължи да доглежда делата. Но те прецениха, че тя няма да ги доглежда. Г-жа Къовеша също констатира, че това е проблем наистина така, както е уредено, но ни препоръча, ако може, да не доглежда делата, за да не възникнат проблеми. Което го съобрахме, разбира се, но – действащ съдия! Значи, тя трябва да бъде извикана на Общо събрание, има правото да гласува, след като е част от този съд, има правото да дава становище по тълкователни решения на ВКС и в крайна сметка в момента, когато се решава нашето закриване – по чл. 194 ли ще бъдем преназначени, тя с всички нас подава заявление къде иска да отиде съдия. Ето – онаглеждаваме проблема при нея, който го виждаме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: Защо ние в шест кратки точки виждаме противоречие с Конституцията от това, което в момента се предлага като ЗИД на ЗСВ и е на първо четене в КППВ – НС, свързано с работата на ЕДП.

Първо, европейските делегирани прокурори не могат да се обособят в самостоятелна организационна структура към ПРБ, тъй като по Конституция те не са част от самата прокуратура – казваме, че те са назначени *.../шум в залата/...* специални консултанти.

Второ, средствата за дейността на европейските делегирани прокурори не могат да се предоставят от бюджета на съдебната власт, тъй като по Конституция те не са част от съдебната власт. По същата причина и „оправомощеният за ръководител на структурата на европейските делегирани прокурори“ не може да бъде разпоредител с бюджетни средства на съдебната власт.

Трето, след като не са част от ПРБ и от съдебната власт, а по Конституция нямат качеството на прокурор, ЕДП и европейският прокурор не могат да имат достъп до класифицирана информация, да искат и да използват специални разузнавателни средства.

Четвърто, взаимодействие с разследващи полицаи (а и въобще с МВР и службите) и разследващи митнически инспектори не може да бъде уредено нито със „споразумение“, нито със закон – както в ЗИД на ЗСВ искат да го направят, тъй като делегираните прокурори по Конституция нямат статут на прокурор, а това е въпрос, който засяга националната сигурност.

Пето, Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет няма правомощие да определя броя на служителите в „администрацията на делегираните прокурори“ и да обособява длъжности за съдебни служители в подобна администрация, тъй като делегираните прокурори по Конституция не са част от ПРБ и от съдебната власт.

Шесто, последно, делегираните прокурори и европейският прокурор не могат да възлагат действия по разследването дори на следователи, тъй като по Конституция следствените органи са в системата на съдебната власт, а Европейската прокуратура не е част от нея.

Това според нас налага спешно сезиране на КС, като сме го развили много по-подробно, т. е. да се попита какъв е техният статут, във връзка с този ЗИД на ЗСВ. На първо четене имаме само вкарано становище така, че аз искам от ГС към ВСС да се гласува акт да се

сезират компетентните органи да запитат КС – националните органи в България, по тези мотиви, свързани с уреждането на правния статут на ЕДП с оглед правната рамка да бъде гарантирана, тъй като в момента наистина не им е изяснен статута. Този Регламент за Европейската прокуратура в Европа българската Конституция стои над него, тъй като той не е класически регламент, а е споразумение за засилено сътрудничество, в което участват само част от европейските държави - членки на ЕС. Казах ви – гледахме опита на Франция, те два пъти са изменяли Конституцията си. Има едно много интересно питане до КС на Франция и становището на френския КС е, че, за да действат като прокурори на територията на Франция, те два пъти си изменят Конституцията.

Някой друг да има изказване, адв. Георгиев – заповядайте.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Само да кажа – понеже трябва да тръгвам, по т. 4 от дневния ред, във връзка с приемане на организацията, КНОБ гласува със „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, запознати сте с регистрационната форма на организация. А по тази точка не гласувате, добре.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Благодаря за доверието.

/Венета Желева напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Адв. Георгиев, заповядайте, относно да се отправи питане до КС във връзка с идентифицирани проблеми в законодателството.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Принципно няма лошо, както се казва, да бъде питан КС – той в последно време беше питан няколко пъти при очевидности. Ние принципно подкрепяме питанията, както и в предходната точка говорихме за преюдициалното запитване, което подкрепихме.

Аз обаче ще споделя една малко по-различна гледна точка, с оглед изложените съждения за противоконституционност, както в становището на с-я Галина Тонева, така и в становището на Асоциация „ФОРУМ“. Считаме, че такива не са налични – тук ще припомня, считам, че е пропуснато обстоятелството, т. е. наличието на чл. 86 от Договора за функционирането на ЕС, който договор представлява първично право на ЕС. Т. е. европейската прокурорска служба е уредена на нивото на първичното право на ЕС.

Що се отнася до развиваните от колегата Тонева съображения – считам, че тя се позовава избирателно на практика на КС. Практиката на КС, във връзка с взаимодействието между правото на Съюза и националното право, т. е. на вътрешното право, както е наречено, следва да се цени в цялост. Има едно много интересно решение – КД № 7/2017 г., в което КС разяснява допълнително какво е взаимодействието между общностното и националното право, като посочва и цитираното от с-я Тонева решение от 2004 г., като уточнява, че онова решение е прието преди изменението на Конституцията на Р България от 2005 г., с което се добавя нова разпоредба в чл. 4 на Конституцията – това е ал. 3. Действително тази ал. 3 от чл. 4 е коментирана от с-я Тонева, но, считам аз, напълно повърхностно, тъй като в решението на КС

по КД № 7/2017 г. има съображение относно йерархичността. Считам, че това е останало извън ползрението на съдията Тонева при изготвянето на становището ѝ.

Вярно е и също така, че българския КС в момента не се е произнесъл ясно и категорично дали първичното право на ЕС стои и над Конституцията. Той сякаш е избягвал да го направи, аз лично вярвам, че ще продължава да избягва да го направи, дори и ребром да му бъде поставен този въпрос.

Известни са произнасяния на конституционни съдилища на други държави – членки – на Чешката република, на Федерална република Германия (ФРГ) и за съжаление на КС на Р Полша, което обаче вярвам, че ще бъде преразгледано в светлината на преразгледаното законодателство там. Най-интересни са двете решения на конституционния съд на ФРГ, който казва, че да, приматът на правото на ЕС е налице, но че той не може да бъде поставян, когато бъде сблъскан с Конституцията на ФРГ, той не може да бъде поставян над нея, само ако засяга нейни основни принципи. Като например принципа за федералното устройство на държавата – че е република и други такива подобни.

Такова произнасяне българския КС, както казахме, все още не е дал, но с оглед изясняването на статута на ЕДП, нашето становище, на ОСА, е, че то е безпротиворечиво, с оглед Регламента – съвсем конкретно искам да обърна внимание на чл. 17, ал. 2 от Регламента, първо предложение, където се казва, че от момента на назначаването им до освобождаването им от длъжност, ЕДП са действащи членове на прокуратурата или на съдебната система в съответните държави – членки.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това го казва Регламента, да.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Точно така. Този Регламент, както казахме, е от своя страна вторично право, което се явява пряко излияние на чл. 86 от Договора за функционирането на ЕС. И в този случай, приемайки, както разсъжденията на с-я Тонева относно взаимодействието между чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Р България и общностното право в смисъла на международен договор, защото тя приема, че уредителните договори на ЕС са такива договори, които попадат в обхвата на чл. 5, ал. 4 и че същите имат превес над вътрешното право. Към тези разсъждения считам, че следва да добавим и допълнителни разсъждения на КС, че уредбата и примата на общностното право идва от самото общностно право и съответно произнасянията на СЕС, към които КС, в своето решение по КД № 7/2017 г., казва, че ги следва и приема да ги следва.

С оглед на така изложените аргументи намираме, че не е задължително едно такова ангажиране на КС да се произнесе, поради което ще бъдем и въздържали се. Но във всеки един случай ще се съобразим с мнозинство, каквото се формира в работата на ГС към ВСС. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Аз още две изречения – защо този Регламент на Европейската прокуратура няма примат в българската Конституция.

Следва да се има предвид, че Регламентът за Европейската прокуратура не е класически регламент с общо приложение, който е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави - членки . Очевидно е, че след като не всички държави - членки участват в Европейската прокуратура, то няма как този Регламент да е приложим спрямо всички. Регламентът за Европейската прокуратура е регламент за засилено сътрудничество и това е видно, както от самото му наименование, така и от правните основания за приемането му – който няма да чета.

Съществена особеност на актовете, приети в рамките на засилено сътрудничество е, че те не са част от достиженията на правото на Съюза, прилагат се само от участващите държави - членки (чл. 20 от ДЕС */Договор за Европейския съюз/*) и не могат да бъдат налагани на неучастващите държави членки. Именно предвид използвания механизъм за засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, посоченият регламент има действие само спрямо участващите страни и не може да се разглежда като имащ предимство пред националните норми от конституционен характер. Освен това, за разлика от класическия регламент, Регламентът за Европейската прокуратура не е директно приложим, тъй като се налага адаптиране към него на съответното национално законодателство на участващите държави членки и това е изрично посочено в самия регламент. Поради това, независимо от наименованието си (което следва по-скоро да се разглежда като регламентация/уредба, а не като регламент в класическия му смисъл), Регламентът за Европейската прокуратура по същността си представлява правен акт, с който на нивото на Съюза се урежда споразумение между заявिलите желание за участие държави - членки за по-активно засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура. Съгласно Конституцията на Р България обаче, Народното събрание ратифицира и денонсира със закон международните договори, които: „... предоставят на Европейския съюз правомощия, произтичащи от тази Конституция“, а „сключването на международни договори, които изискват изменения в Конституцията, трябва да бъде предшествано от приемането на тези изменения“ (чл. 85, ал. 4). Следователно участието на България в подобно споразумение (което по същността си е вид международен договор между участващите държави) е изисквало проверка за съответствие с Конституцията и съответно промени в нея.

Това е относно примата на Конституцията, този Регламент и дали той е такъв.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: В такъв случай може ли – посоченото решение на КС – по КД № 7/2017 г., в мотивната част се казва: „КС подчертава, че, от гледна точка на резултата, предимството на правото на ЕС пред националното право няма напрежение между чл. 5, ал. 4 от Конституцията и чл. 4, ал. 3 от Конституцията. С подписването на Договора за присъединяване на Р България към ЕС и неговото ратифициране, обнародване и влизане в сила държавата става страна по учредителните договори на европейската общност и ЕС и приема съдържанието им, което е първично общностно право. Предимството на общностното, съюзното право обаче

произтича от и е проявление на специфичната природа на съюзния правен ред и не се нуждане от признаваща го конституционна разпоредба.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 е основанието на отварянето на националната правна система за действието на правото на Съюза, на което предимството е вътрешно присъщо, като особен правен порядък, основан на предоставянето на правомощия от държавите – членки. След като в Конституцията е въведена специална норма, явяваща се фундамент на този процес на обвързване с правните достижения на Съюза – това е чл. 4, ал. 3 от Конституцията, всички произтичащи от това последици от КС се очаква да я следват и развиват в пределите на своите правомощия.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може ли аз да взема думата, като действащ наказателен съдия. Виждам, че имате спор по отношение на мотивите.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Всъщност не можем да решим дали тук е противоконституционно или не. Това само Конституционния съд (КС) може да го реши.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: За това съм напълно съгласен.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Така. Тъй като виждам, че тук се заформи спор около мотивите и се цитират конституционни решения, аз не знаех, че като изключим това изследване на г-жа Тонева, друго не съм чела и наистина по отношение на мотивите абсолютно нищо не мога да кажа. Но, като практикуващ наказателен съдия, аз виждам абсолютно реална хипотезата, в която в следващия момент един адвокат ще ни каже, че обвинението е повдигнато от некомпетентен орган и обвинителния акт е внесен от некомпетентен орган. И тогава – каквито и мои разсъждения да изложа, аз няма как да съм сигурна дали това е така.

От гледна точка на сигурността на наказателния процес и постановените съдебни актове, въпросът с компетентността на органите това е основополагащ въпрос. Много бих искала този въпрос да може да се изясни чрез решение на КС, дори и колегата да смята, че това е безспорен въпрос, той като казахте, че много очевидности напоследък са изнесени. На мен не ми е съвсем очевидно – не съм сигурна дали това е това и не съм сигурна как биха погледнали в горната инстанция, защото без да има акт на компетентен орган, който в случая по отношение на съответствието на този статут с Конституцията на Р България, каквото и да кажат съдиите, всичко е предпоследно, тъй като този въпрос може да се постави и в бъдеще.

За мен чисто практически, от гледна точка на правната сигурност, много по-важно е да се направи такова запитване отколкото какви са точно мотивите. Има някакви аргументи в становището на колегата, има аргументи и в становището на съдия Тонева, Вие също изложихте аргументи и на мен да ви кажа честно всичките ми се виждат донякъде убедителни. Но за мен въпросът не е очевиден, може би за много от колегите – наказателни съдии, също не би бил очевиден и може би повечето от тях биха искали да има яснота по този въпрос. И когато трябва да се произнесат по този въпрос, а той ще се постави рано или късно, да имат нещо сигурно, върху което да стъпят. Така, че от тази гледна точка аз подкрепям.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, това е идеята. Т. е. отново казваме – идеята ни е не да стопираме нещо добро започнато, има противоречия и те да могат да бъдат изистени, за да може тази прокуратура оттук насетне да действа на сигурна основа. Затова искаме да се произнесе КС по това противоречие.

ХРИСТО КОЛЕВ: Освен това самия КС има правомощие, след като веднъж е сезиран с подобен казус, той ще го упомене и ще се произнесе дали реално.

/Говорят едновременно./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Няма проблем в момента, защото няма решение, което да казва, че тя е противоконституционна. Те си функционират, съгласно законите и то може би никога няма да има такова решение. Но наистина въпросът е възможно да бъде поставен.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, но нека те самите да имат правна сигурност. Считам, че такова питане до КС отдавна е трябвало да бъде направено – още когато тези структури, всъщност те са посочени в НПК и ЗСВ. Още тогава, според мен, е трябвало – това всеки съдия, нека да стане дискусия, защото ще стане късно когато делата на това основание – за компетентността, на адвокатите, които могат да повдигнат впоследствие, хората, които разследват техните клиенти и обвиненията срещу тях.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не, не – въпросът за компетентността на разследващ орган, на съд и на прокурор, който повдига обвинение – това са основополагащи въпроси. Той трябва да е абсолютно ясен.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. ние от дърветата не виждаме гората. Толкова са се задълбали в детайлите, че всъщност основното не са им регламентирали.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз всъщност не знам дали е съществен проблем, но и не мога да кажа дали има съществен проблем. Но ако ми се постави този въпрос, ще бъде много затруднена.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: .../шум в залата/... тези шест точки и считаме, че трябва да се попита КС. Затова предлагам да го подложим на гласуване – да се сезират компетентните да отправят запитване до КС органи, да направят такова с изложените мотиви, като приложим становището, има и второ становище, което го допълва между първо и второ четене.

Колеги, гласуваме акт на ГС към ВСС по т. 3.1. от дневния ред със следния текст:

„След проведена дискусия по становището, Гражданският съвет към ВСС взе следните решения:

1. Подкрепя правните аргументи, изложени от Асоциация „ФОРУМ“ в становището, че бюджетът на Европейската прокуратура, свързан с разходите по разследването на делата от нейна компетентност, не може да се осигурява от бюджета на съдебната власт, тъй като това е в противоречие с Конституцията на Р България. Такова предложение е направено с цитирания по-горе ЗИД на ЗСВ, внесен в Народното събрание от Министерски съвет на 27.05.2022 г.

2. Подкрепя правните аргументи, изложени от Асоциация „ФОРУМ“ в становището, че с оглед конституционното гарантиране възможността на Европейската прокуратура да осъществява законосъобразни действия на българска територия, както и законосъобразно да се обезпечава с необходимите средства провеждането на разследванията, водени от Европейската прокуратура, се налага спешно сезиране на Конституционния съд. Гражданският съвет отправя искане до компетентните да сезират Конституционния съд на Република България национални органи да направят такова в кратък срок.

Приложения към акта:

1. становище на Асоциация „ФОРУМ“ по ЗИД на ЗСВ, вх. № 47-202-01-25/27.05. 2022 г. в 47-то НС;

2. становище на Сдружението на одиторите в публичния сектор.

Актът да се предостави на Министерство на правосъдието, Министерски съвет, Комисия по конституционни и правни въпроси на Народното Събрание, компетентните да сезират Конституционния съд национални органи, Комисия „Бюджет и финанси“ към Пленума на ВСС, за предприемане на действия.

Актът да се предостави за сведение на Пленума на ВСС.“

Гласуване: по т. 3.1.1.: „за“ – 11, „против“ – няма, „въздържал се“ – 3;

Гласуване: по т. 3.1.2.: „за“ – 11, „против“ – няма, „въздържал се“ – 2.

Приема се.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Една бърза скоба – има мотив в ЗИД на ЗСВ, с който и в НПК се въвеждат европейските делегирани прокурори от 2019 г., ако не се лъжа, където беше уредена подсъдността на специализираните съдилища по делата, по които – и там има мотиви, които не съвсем идентични с тези, които наведох, но вървят в тази посока. Както и да е, те ще бъдат взети предвид, надявам се.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може и да не го направят – те ще преценят. Ако преценят, че въпросът е безспорен, може да не го правят.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Също така между първо и второ четене на ЗИД на ЗСВ, считам, че възникват няколко съществени въпроса, на които се дължи отговор от вносителите на законопоректа – с какъв бюджет при това положение са осъществявани разходите по ръководените до момента разследвания на Европейската прокуратура и на какво основание, имали ли са до настоящия момент европейските делегирани прокурори и българския европейски прокурор достъп до класифицирана информация и СРС-та и на какво основание.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Това Парламента няма как да го каже.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, това са въпроси към законодателя.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Как да каже дали са имали достъп до класифицирана информация!?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А как водят разследванията!?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Те, като прокурори!

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Те не могат да знаят дали имат достъп до класифицирана информация – това само съответния прокурор си го знае!

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Да. Може би административните ръководители.

ВАЛЕНТИНА МАДЖАРОВА: Също и това не е редно. Не, такова питане няма.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, не – това не е питане. Такива въпроси възникват към вносителите на законодателните промени. Възлагано ли е в момента от Европейската прокуратура провеждането на разследвания на полицейски служители и митнически инспектори и на какво основание.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Най-вероятно отговорът е на основание на НПК.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ако отговорът на горните въпроси е „не“ за оптимизиране дейността на европейските делегирани прокурори, както е посочено в мотивите към законопроекта, не става въпрос или са фактическо констатиране на *.../шум в залата/...* възможност с аргумента за провеждане на разследвания от компетентността на Европейската прокуратура. Ако отговорът на горните въпроси е категорично „да“ и до настоящия момент е била налице правна възможност за обезпечаване на разходите по разследванията и за достъп до класифицирана информация и до СРС-та, както и за възлагане на действия по разследването на разследващи полицаи и митнически инспектори, то тогава какво налага въвеждането на тези нови изменения в ЗСВ?

Всъщност това беше накрая само информационно, гласувахме по т. 3 от дневния ред. Венета Желева каза, че гласува само по т. 4 със „за“, а Александър Николов упълномощи Владимир Първанов да гласува по точките до края на заседанието.

Преминаваме към т. 4 от дневния ред – обсъждане и гласуване по постъпила регистрационна форма на членство в Гражданския съвет към ВСС на Сдружение на одиторите в публичния сектор (СОПС). Гост в днешното заседание е г-жа Величка Томова, която е председател на СОПС. Те са кандидати за членове на ГС към ВСС. Представили са необходимата регистрационна форма, с която накратко са описали какви са целите им, че сдружението е регистрирано в обществена полза, че работят в област „Правосъдие“ в определен аспект, което за нас е важно. Това е една организация, която според мен разнообразява професионалната палитра на хора, които събира ГС към ВСС. В момента сме 19 организации с различен характер и с различна специализация, но наистина, както днешният въпрос е свързан с бюджета на съдебната власт, включително съдебната система, е много специфичен и би била от полза такава допълнителна професионална компетентност, с каквато разполага вашето сдружение, г-жо Томова.

Вие сте първото сдружение, което представя дори становище в точка, която се разглежда в дневния ред още преди да сте станали членове. Аз приветствам това, тъй като ГС към ВСС е една отворена – има място за дебат професионален обаче, не политически, и всеки е

добре дошъл. Само членовете имат право да гласуват – това е разликата. Всяка друга организация по всяко време, когато е компетентна по специфичните въпроси, много се радвам, че сте проявили тази инициатива и даже сте влезли със становище, което беше и много аргументирано.

Г-жо Томова, заповядайте да представите аргументите си и защо считате, че работата ви ще допълва това, което правим. Както и какви действия в област „Правосъдие“, свързани с правоприлагането и определени закони, сте имали като инициати.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Благодаря за вниманието, благодаря, че приехте поставената за разглеждане нашата молба - заявление за членство в ГС към ВСС. Ние сме скоро сформирано сдружение.

Първо да се представя – аз съм Величка Томова, одитор съм с над 20 год. стаж в Сметна палата, преди това в банковата сфера имам 16 год. стаж, същевременно съм в и списъците на вещите лица, като вещо лице имам над 5 год. опит. Когато постъпих в Сметна палата, структурата беше такава, че тя беше на функционален принцип организирана и имаше отделение „Съдебна власт“. Аз постъпих в това отделение и дълги години съм одитирала органите на съдебната власт. Заверявала съм отчета на ВСС, също така в СРС, СГС съм била, в НИП преди 2-3 години и в други органи – в Прокуратурата на Р България, в НСлС. Имам представа и колегите ми, които членуват в сдружението, също са участвали в одити на съдебната власт. Познаваме дейността, структурата, бюджета.

Нашата работа е специфична, в такъв смисъл, че ние първо минаваме през одит на съответствието, което ще рече разглеждане управленските решения дали са в съответствие със законодателството. Правим оценка на риска, след което вече този одит ако прерасне във финансов одит, пристъпваме към одитиране на годишния финансов отчет. Имаме представа от бюджета, бюджетирането, човешките ресурси, обществените поръчки сме одитирали в органи на съдебната власт. При своите одити аз съм имала възможност да разгледам работата и на вещите лица – фактически имам представа и от двете страни – и като вещо лице, и като одитор в Сметна палата, да погледна от двете страни работата по отношение на заплащането, на организирането. Когато съм била одитор в Сметна палата, съм си давала отвод и не съм работила като вещо лице, тъй като законът ни забранява друга работа, освен по Закона за авторските права да извършваме.

Нашето сдружение го направихме, тъй като одиторите, най-вече от Сметна палата, нямат представителство. Малко се познава нашата работа, отделно по определени въпроси да имаме форум, на който да представяме проблемите и въпроси, които касаят нашия статут. Говоря като одитор, но вече не съм одитор в Сметна палата от 1 година, но все още се чувствам и не съм се откъснала. Още повече, че с колеги – действащи одитори, сме в Сдружението и работим за доброто на одиторите както в Сметна палата, така и другите одитори по министерства – вътрешните одитори. Сдружението има за цел да обедини одиторите в

публичния сектор – тези, които са в държавните ведомства, и се финансира тяхната работа от бюджета.

Бихме могли да бъдем полезни на ГС към ВСС при поставяне на въпроси, които засягат финансите, както в случая. Бихме могли да дадем становища, консултации. Нашите членове са предимно икономисти, но има и юристи, дори юристи с икономическо образование. Бихме могли да дадем и добри практики от други ведомства. Знаем много добре, че съдебната власт е независима, но нищо не пречи да предложим някоя добра практика от други ведомства – от министерства, от изпълнителната власт.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-жо Томова. Колеги, имате ли въпроси – г-жо Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Много ми беше приятно да Ви слушам и се радвам, че сте кандидатствали – надявам се да ви приемем.

Въпросът ми е – имате ли или ако имате, какви са взаимоотношенията и връзките ви с ИДЕС /Институт на дипломираните експерт-счетоводители в България/?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Все още нямаме контакти, но бихме сключили споразумение за сътрудничество с тях, нашата организация е отворена. Ние най-вече в момента сме одитори от Сметна палата, от публичния сектор, но нищо не пречи да си взаимодействаме и с одитори от реалния сектор, още повече, че Сметната палата проверява и търговските дружества, а търговските дружества се одитират както от ИДЕС, така и от Европейската сметна палата. Аз съм била в търговско дружество в одита на вътрешния одит и при нас пристигаха проверяващи от 5 органа, включително и Сметна палата.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря Ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Някой друг да иска думата – не виждам.

Според мен не е важно кога е създадено едно сдружение, а какъв е опита на хората, които го създават – това е капацитета на сдружението. Имаме една организация, която е гласувала писмено с „против“ и една организация, която изразява писмено, че гласува със „за“. Останалите, които сме в залата, сега ще трябва да гласуваме за това.

Гласуваме поименно: Асоциация „ФОРУМ“?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Асоциация на българските административни съдии, заедно със САОСВ от името на Александър Николов?

ВЛАДИМИР ПЪРВАНОВ: „За“, „за“, да.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АОВЛЕ?

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: „За“, заедно със ССЕРБ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ и КСЛБ?

ХРИСТО КОЛЕВ: „За“ за КСЛБ и с „въздържал се“ за АПБ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Академия за изследвания в сигурността и отбраната гласуват с „против“ писмено, БАВЛЕК не гласуват. БАСВ гласуват със „за“. БСА?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КНОБ, които напуснаха заседанието, казаха преди това, че гласуват със „за“. ОСА?

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Подкрепяме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За, добре. ЦППИП – Мила Георгиева, не изразява отношение по точката. СМЮ?

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: „За“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Резултатът от гласуването е:

Гласуване: за – 13 гласа, против – 1 глас, въздържал се – 1 глас.

Приема се.

Честито!

Г-жо Томова, за следващото заседание ще Ви изпратя Правилата за действие на ГС към ВСС – то Вие сте ги видяла и на сайта и имате право вече да гласувате, като пълноправен член на нашата общност. Много се радвам, че имаме за членове в ГС към ВСС такъв капацитет, какъвто представлява вашето сдружение, в публичния сектор. Една от целите на ГС към ВСС е да подпомага и консултира ВСС, както знаете една от основните теми е тази за бюджета на съдебната власт. Те изпълняват един проект, свързан с програмното бюджетиране.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, можем да бъдем полезни. Благодаря на всички за оказаното доверие.

Пропуснах да кажа, че в нашите редици има представители и на академичните среди – от УНСС, така, че бихме могли да организираме и обучения. Също така бихме били полезни и по отношение на програмното бюджетиране – това е част от работата на одиторите.

Благодаря още веднъж на всички, че ни приехте.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре сте дошли, г-жо Томова.

Колеги, да преминем към т. организационни въпроси някой да желае да вземе отношение.

Днес възникна въпроса, че много от организациите предпочитат да има възможности за он-лайн участие, както беше до миналия път. Така, че който иска да подкрепи възможността за он-лайн участие, моля да напише до нас – съпредседателите, за да можем да поискаме от администрацията на ВСС да ни осигурява паралелно смесено участие – т. е. присъствено в залата за тези, които искат да участват физически, и он-лайн за тези, които искат да участват дистанционно. Такова участие беше много удобно. Както знаете, според Правилата, ако при три поредни неучастия в заседанията, автоматично се прекратява членството на организацията.

Колеги, за сведение приемаме писмо, вх. № ВСС-6979/27.04.2022 г., от Фондация „Център за превенция и противодействие на изпирането на пари“, които ни

уведомявам, че прекратяват дейността си като сдружение и са се заличили от Търговския регистър, съгласно Раздел III, чл. 3 от Правилата за действие на ГС към ВСС. Това означава, че членството им в ГС към ВСС се прекратява, съгласно цитираната разпоредба, на която и те са се позовали.

Следващото заседание трябва да е не по-късно от два месеца от днешната дата. Предлагайте теми – веднага ги включваме в дневния ред. Ако изискват спешност – до три дни по-рано ги представяте. Заповядайте, г-н Михайлов.

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: Да, в тази връзка искам да предложа за следващото заседание, ако сте съгласни, да разгледаме темата за реформата във висшето образование по специалност „Право“. В момента има проект за промяна в Наредбата – той е на обществено обсъждане, 23-ти е последния срок.

ОТ ЗАЛАТА: Този месец ли – то няма време, може да поканим представител на МП.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вносител ще сте вие, дата – то ще е след като е минало общественото обсъждане. Не е ли сега момента да кажете?

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: За следващото заседание. Да, защото сега обсъждането ще бъде по проекта за наредба. Нашето виждане е, че реформата във висшето образование трябва да бъде много по-широко обхватна, а не да се ограничава само с промяната в Наредбата. Ние ще си представим становище, то също на следващото заседание ще го представим.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, а кои са заинтересованите страни, които искате да поканите по темата?

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: За дата – кога ще е удобно?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: 22 юли и 29 юли са последните петъци на месеца.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ние нямаме изискване на кворум на заседанията, даже при 5 организации заседанието е редовно.

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: Например 22 юли?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, писмено ще внесете становище и да кажете кой да поканите.

НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ: Добре, ще помисля.

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Аз имам предложение за точки в дневния ред – може би не за следващо, а за по-нататък, както преценим. Едното ми предложение е свързано с Акт № 153 от м. януари т. г., когато обсъждахме предложенията за промени в Наредбата за вещите лица и предложението да се възобнови дискусиата за закон за вещите лица. Тогава изпратихме информация и искания до различни институции, всъщност въпросът е дали имаме обратна информация до където сме

изпратили, защото минаха почти 6 месеца – достатъчно време някой да вземе отношение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, нямаме отговор, от МП нямаме отговор.

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Добре. Другото ми предложение е, понеже тогава се отвори темата за вещите лица, оценителите и експертите, тяхната работа, за експертизите и качеството – да получим информация дали се води някъде статистика за работата на вещите лица, оценителите и експертите. В НСИ няма, дали ВСС води или някоя друга институция.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вие си направете проучване.

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Ние проучихме, че никъде няма.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ще поставите въпроса на ГС към ВСС да се получи информация.

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Да, да се получи информация. Ако не – да започне да се води. Може би ВСС трябва да я води, защото той администрира тази дейност.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, дайте точка в дневния ред с какво точно искаме и до кого да го адресираме. Добре, за 22 юли, една точка ли ще бъде?

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Да, една точка за дейността на вещите лица и експертизите.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Може да имаме и нови организации.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз предлагам писмено да направите предложението, за да може да се запознаем всички с темата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, 7 дни преди 22 юли, за да може да се включи в дневния ред. Г-н Михайлов, и Вие писмено да представите предложението си за наредбата за висшето образование. Т. е. до 15 юли подавайте темите си.

Ако си спомняте, в началото на годината се опитаха да закрийт, със заключителни разпоредби в Закона за бюджета за 2022 г., фигурата на съдията по вписванията. Тогава иммахме заседание и успяхме да се преборим заедно с БАСВ. При новите законодателни инициативи, във връзка с Търговския регистър и Имотния регистър, техният статут си остава съдии по вписванията, а не администратори.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: В допълнение на това, което каза г-жа Найденова, добре е това, което ни го казвате, г-жо Карагъзова, защото те са много ... */шум в залата/*... това като справка, но да стане тема в следващия дневен ред. Мисълта ми е, че има какво да следим до къде е стигнало и какъв е резултата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, затова в т. организационни въпроси го съобщих.

ХРИСТО КОЛЕВ: Тяхната защита отук тръгна, от този форум. Всички организации, които участвахме тук, дадохме своята подкрепа.

/Говорят едновременно./

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: По-скоро да имаме информация какво се случва.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, всеки да си следи темата и да се интересува какво се случва с нея. Питате какво се случва с темата за вещите лица и какво се случва с промените в Наредба № 2, които предложихме на МП – нямаме обратен отговор, за съжаление.

КРИСТИНА НАЙДЕНОВА: Добре, аз все пак ще го напиша, защото да попитаме още веднъж.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре.

Колеги, с това изчерпахме темите по дневния ред. Закривам днешното заседание.

Благодаря на всички за участието. До нови срещи.

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 13:15 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/
МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
техн. сътр. ГС към ВСС*